

Sygn. akt XXV C 1438/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 lipca 2019 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXV Wydział Cywilny, w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia SO Monika Włodarczyk
Protokolant:	sekretarz sądowy Małgorzata Żaczkiewicz

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 15 lipca 2019 r. w Warszawie

sprawy z powództwa **T. B.**

przeciwko **Przedsiębiorstwu Państwowemu (...) w W.**

o zapłatę

1. zasądza od Przedsiębiorstwa Państwowego (...) w W. na rzecz T. B. kwotę 22 608,19 zł (dwadzieścia dwa tysiące sześćset osiem złotych dziewiętnaście groszy) wraz z:

a/ odsetkami ustawowymi liczonymi od kwoty 13 100 zł (trzynaście tysięcy sto złotych) od dnia 19 lipca 2010 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

b/ odsetkami ustawowymi liczonymi od kwoty 6 900 zł (sześć tysięcy dziewięćset złotych) od dnia 2 czerwca 2013 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

c/ odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od kwoty 2 608,19 zł (dwa tysiące sześćset osiem złotych dziewiętnaście groszy) od dnia 2 lipca 2019 r. do dnia zapłaty;

2. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

3. zasądza od Przedsiębiorstwa Państwowego (...) w W. na rzecz T. B. kwotę 827,99 zł (osiemset dwadzieścia siedem złotych dziewięćdziesiąt dziewięć grosze) tytułem zwrotu kosztów procesu;

4. nakazuje pobrać od Przedsiębiorstwa Państwowego (...) w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Warszawie kwotę 2 118,03 zł (dwa tysiące sto osiemnaście złotych trzy grosze) tytułem zwrotu kosztów sądowych wyłożonych tymczasowo z sum budżetowych Skarbu Państwa;

5. odstępuje od obciążenia powódki kosztami postępowania;

6. nakazuje zwrócić Przedsiębiorstwu Państwowemu (...) w W. z sum Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Warszawie kwotę 208,49 zł (dwieście osiem złotych czterdzieści dziewięć groszy) tytułem niewykorzystanej zaliczki na wynagrodzenie biegłego.

Sygn. akt **XXV C 1438/13**

UZASADNIENIE

Pozwem z 19 lipca 2013 r. (data nadania w placówce pocztowej, k. 70) T. B. wniosła przeciwko Przedsiębiorstwu Państwowemu (...) w W.

o zasądzenie na jej rzecz kwoty 60 000,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi od 2 czerwca 2013 r. do dnia zapłaty tytułem odszkodowania za utratę wartości nieruchomości oraz kwoty 20 000,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi od 2 czerwca 2013 r. do dnia zapłaty tytułem odszkodowania za poniesienie kosztów koniecznych w celu dostosowania budynku powódki do wymagań technicznych określonych na obszarze ograniczonego użytkowania oraz o zasądzenie od pozwanego na jej rzecz zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powódka wskazała, że jest właścicielką nieruchomości oznaczonej jako działka nr ew. (...), obr. (...), poł. w W. przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy dla Warszawy Mokotowa w Warszawie prowadzi księgę wieczystą KW nr (...). Przedmiotowa nieruchomość jest zabudowana domem jednorodzinny, o powierzchni 136,74 m⁽²⁾, oddanym do użytkowania w roku 1993. Nieruchomość jest położona na obszarze ograniczonego użytkowania dla L. im. F. C. w W., utworzonego uchwałą Sejmiku Województwa (...) nr (...) z 20 czerwca 2011 r. w strefie (...), w odległości około 1 km od progu pasa startowego. Powódka podniosła, że ze względu na przekraczanie dopuszczalnych norm hałasu, rodzina powódki jest narażona na problemy z zasypianiem, odpoczynkiem, korzystaniem z ogrodu, nauką, czytaniem książek czy prowadzeniem rozmów. Aby sprostać wymaganiom określonym w § 6 uchwały Sejmiku Województwa (...) w celu zapewnienia właściwego klimatu akustycznego zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane, przepisami wykonawczymi, jak i Polskimi Normami, o których mowa w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, konieczne stało się poniesienie kosztów w wysokości 20.000 zł, na co składają się koszty wymiany okien o zwiększonej izolacyjności akustycznej, tj. odpowiadające wskaźnikowi izolacyjności RW 35W ze znakiem CE, wymiany drzwi zewnętrznych na drzwi o zwiększonej izolacyjności akustycznej, montażu klimatyzacji lub odpowiedniej wentylacji innego rodzaju, instalacji izolacji akustycznej od wewnątrz i na zewnątrz budynku, izolacji dachów i stropodachów gwarantujących dźwiękoszczelność, montażu rolet zewnętrznych.

Powódka podniosła, iż z uwagi na czas wybudowania budynku, tj. na podstawie norm prawa budowlanego z 1974 r., kiedy nie było ustanowionego OOU, przy mniejszym natężeniu budynku, przy konstrukcji budynku nie wykonano specjalnych izolacji ani nie wykorzystano specjalistycznych materiałów, które zapewniałyby właściwy klimat akustyczny w budynku. Podniosła, że zamontowane okna PCV dwuszybowe są bez odpowiedniego indeksu dźwiękochłonności. Brak jest również izolacji na zewnętrznej elewacji. Zdaniem powódki zamontowane zabezpieczenia nie stanowią wystarczającej, przewidzianej odpowiednimi rozporządzeniami bądź Polskimi Normami, ochrony przed hałasem związanym z funkcjonowaniem przedsiębiorstwa pozwanego i konieczne jest przeprowadzenie prac mających na celu rewitalizację akustyczną budynku.

Powódka wskazała również, że jej szkoda polega na zmniejszeniu się wartości nieruchomości. Według powódki jej nieruchomość jest znacznie tańsza niż analogiczne nieruchomości położone poza obszarem ograniczonego użytkowania ze względu na uciążliwe sąsiedztwo lotniska należącego do pozwanego. Zwróciła uwagę, że generowany hałas podczas operacji lotniczych, który zawsze przekracza 60 dB, a niekiedy dochodzi do 95 dB. Znoszenie tych immisji, skutkuje powstaniem szkody podlegająca naprawieniu na podstawie art. 129 ust. 2 p.o.ś. poprzez obniżenie wartości nieruchomości. Wobec wprowadzenia OOU zalegalizowano istniejące naruszenia norm wynikających z przepisów ustawy o ochronie środowiska co pozbawiło powódkę możliwości dochodzenia roszczeń wynikających z art. 23, 24 k.c. czy art. 144 k.c.

Precyzując podstawę prawną roszczenia powódka wskazała, iż stanowi ją art. 112

w zw. z art. 113 ust. 2 pkt 1 lit f, art. 135 ust. 1, art. 174, art. 129 i art. 135 ustawy prawo ochrony środowiska (dalej poś), zaś żądania odszkodowania z uwagi na zmniejszenie wartości nieruchomości również art. 435 k.c. Powódka podniosła, że lotnisko jest jednostką organizacyjną wprawianą w ruch za pomocą sił przyrody, której istnienie i praca są uzależnione od wykorzystywania sił przyrody. Ponadto port lotniczy stanowi zakład o zwiększonym lub dużym

ryzyku, przez co pozwany odpowiada za spadek wartości nieruchomości powódki bez względu na fakt kwalifikowania ich jako jednostki organizacyjnej wprawianej w ruch za pomocą sił przyrody - art. 324 p.o.ś.

Określając datę odsetek powódka wskazała, że w dniu 2 maja 2013 r. wezwała pozwanego do dobrowolnego zaspokojenia roszczenia w terminie do 1 czerwca 2013 r., a wobec odmowy zaspokojenia roszczenia w dniu 2 lipca 2013 r. ponowiła wezwanie, które przekształciło zobowiązanie bezterminowe w terminowe (pозew, k. 2-13).

W odpowiedzi na pozew z 21 marca 2014 r. (data nadania w placówce pocztowej, k. 179) pozwane Przedsiębiorstwo Państwowe (...) w W. wniosło

o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Wskazując na bezzasadność powództwa, pozwany w pierwszej kolejności podniósł, że zostało ono wytoczone po upływie ustawowego terminu zawitego na jego wniesienie. Powołując się na art. 129 prawa ochrony środowiska, zgodnie z którym roszczeń tego typu można dochodzić w okresie 2 lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia lub aktu prawa miejscowego powodującego ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości, pozwany wskazał, że nieruchomość, której dotyczy sprawa była objęta ograniczeniami już na gruncie Rozporządzenia nr (...), które poprzedzało uchwałę Sejmiku Województwa (...) nr (...) z 20 czerwca 2011 r. Zgodnie z Rozporządzeniem nr (...) nieruchomość powódki znajdowała się w strefie (...), która odpowiada dzisiejszemu obszarowi stref (...) i (...). Zdaniem pozwanego ograniczenia stanowiące podstawę roszczeń powódki, w szczególności w zakresie konieczności przeprowadzenia w budynku prac związanych z zapewnieniem izolacyjności akustycznej, znoszenia hałasu lotniczego czy utraty wartości budynku, jeśli powstały, to już

w chwili wejścia w życie Rozporządzenia nr (...), tj. w dniu 25 sierpnia 2007 r., nie zaś dopiero w wyniku wejścia w życie Uchwały nr (...). Powołując się na analizę ograniczeń obowiązujących w OOU z 2007 w strefie (...) i w OOU w strefie (...), podniósł, iż nowy akt prawny nie wprowadził żadnych nowych ograniczeń w korzystaniu z nieruchomości a ponadto nawet niektóre ograniczenia w postaci zakazu przeznaczania nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową w strefie (...) już nie obowiązują. Również wymagania dotyczące konieczności dostosowania klimatu akustycznego w istniejących budynkach, są obecnie takie same jak wynikające z Rozporządzenia nr (...). Z uwag zatem na brak nowych ograniczeń, wobec spornej nieruchomości w wyniku wejścia w życie Uchwały nr (...), zdaniem pozwanego brak jest podstaw do dochodzenia przez powódkę roszczeń związanych z wprowadzeniem Uchwały. Wskazując na powyższe powołał się na stanowiska ukształtowane w orzecznictwie Sądu Najwyższego.

Konstatując pozwany podniósł, iż skoro wejście w życie Uchwały nie wprowadziło żadnych nowych ograniczeń w odniesieniu do nieruchomości powódki, a z roszczeniami,

z którymi wystąpiła można było wystąpić już od dnia wejścia w życie Rozporządzenia nr (...), to zgodnie z art. 129 ust. 4 p.o.ś. roszczenia dochodzone obecnie przez powódkę, jeśli nawet istniały, to obecnie już wygasły.

Niezależnie od powyższego zdaniem pozwanego powództwo jest bezzasadne z uwagi na niezastnienie przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej.

Pozwany podniósł, że powódka nie wykazała, aby ograniczenia w sposobie korzystania z jej nieruchomości spowodowały, że korzystanie z niej w sposób dotychczasowy lub zgodny

z dotychczasowym przeznaczeniem stało się niemożliwe lub istotnie ograniczone, a jest to jedna z przesłanek odpowiedzialność na gruncie art. 129 ust. 2 w zw. z art. 136 ust. 2 prawa ochrony środowiska.

Odnośnie roszczenia odszkodowawczego z tytułu rewitalizacji akustycznej budynku, pozwany podniósł, iż powódka nie wykazała, że w budynku jest niewystarczający klimat akustyczny wymagający przeprowadzenia, tzw. rewitalizacji akustycznej, nie wykazała, że

w budynku jest zapewniony taki poziom klimatu akustycznego, jaki był wymagany zgodnie

z przepisami prawa obowiązującymi jeszcze przed objęciem budynku OOU z 2011 r., tj. zgodny z wymogami Rozporządzenia nr (...). Zakwestionował aby za fakt notoryjny, można było uznać poziom klimatu akustycznego w budynku powódki, w tym aby przekraczał on dopuszczalne normy. Podniósł, iż obowiązek posiadania odpowiedniego

klimatu akustycznego przez budynki mieszkaniowe, w tym budynek powódki, istniał już w chwili jego budowy, zaś wymagania w tym zakresie regulowało Prawo budowlane z 1994 r., tj. art. 5 ust. 1 pkt 1 e). Ponadto z uwagi na objęcie nieruchomości strefą (...) Rozporządzenia nr (...) obowiązek zapewnienia odpowiedniego klimatu akustycznego zaktualizował się już w chwili wejścia w życie w/w Rozporządzenia. Z uwagi na niewykazanie przez powódkę zapewnienia w budynku klimatu akustycznego dostosowanego do wymagań wynikających z Rozporządzenia nr (...) pozwany podniósł zarzut przyczynienia się powódki do zaistnienia ewentualnej szkody.

Konstatując, pozwany podniósł, że brak wykazania istnienia hałasu lotniczego na takim poziomie, który wymaga zwiększenia izolacyjności budynku ponad poziom izolacyjności jaki byłby wystarczający przy braku zwiększenia się hałasu lotniczego na nieruchomości stanowi o braku udowodnienia przez powódkę istnienia konieczności zastosowania w budynku dodatkowych zabezpieczeń akustycznych. Wskazał, że jego ewentualna odpowiedzialność odszkodowawcza powinna się ograniczać do kosztów rewitalizacji w zakresie zwiększenia poziomu hałasu lotniczego w stosunku do hałasu występującego na nieruchomości podczas obowiązywania Rozporządzenia nr (...). Ponadto, powołując się na § 326 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 12 kwietnia 2002 r.

w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, roszczenie o zwrot kosztów zamontowania klimatyzacji lub wentylacji, jak również montaż rolet zewnętrznych nie mieści się w zakresie rewitalizacji akustycznej budynku. Zapewnienie odpowiedniej izolacyjności wiąże się bowiem z przegrodami zewnętrznymi w postaci ścian zewnętrznych, stropodachów i okien oraz przegród wewnętrznych w postaci ścian wewnętrznych a nie z montażem klimatyzacji, wentylacji lub rolet zewnętrznych.

Co do roszczenia o odszkodowanie z tytułu utraty wartości nieruchomości, pozwany wskazał, że brak jest podstaw do apriorycznego założenia, że bliskość portu lotniczego ma bezpośredni wpływ na obniżenie wartości nieruchomości w obszarze jego oddziaływania, jak również, że powódka nie wykazała, że na terenie jej nieruchomości hałas rzeczywiście przekracza dopuszczalne normy. Ponadto, na nieruchomości nie wystąpiły żadne nowe ograniczenia korzystania niż te które występowały już w czasie obowiązywania Rozporządzenia nr (...). Powódka nie wykazała również aby nastąpiło istotne ograniczenie lub zmuszenie jej do zmiany dotychczasowego sposobu korzystania z nieruchomości, przez co nie sposób uznać aby powódka wykazała szkodę. Ponadto zdaniem pozwanego, nie zachodzi związek przyczynowo-skutkowy pomiędzy utratą wartości nieruchomości a wejściem w życie uchwały Sejmiku Województwa (...) nr (...).

Na wypadek powoływania się przez powódkę na art. 435 k.c. jako podstawę odpowiedzialności pozwanego, podniósł, iż przedsiębiorstwo pozwanego nie jest w całości wprawiane w ruch za pomocą sił przyrody oraz zarzut przedawnienia roszczenia na podstawie art. 442¹ k.c., który to termin wynosi trzy lata od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia. Oceniając powyższe należy mieć na uwadze zarówno datę nabycia nieruchomości przez powódkę oraz powszechnie znaną aktywność międzynarodowego lotniska zarządzanego przez pozwanego a także przedstawione w odpowiedzi na pozew dane o niezmiennych warunkach akustycznych na nieruchomości powódki, które to wyznaczają moment powzięcia przez powódkę wiadomości o ewentualnej szkodzie.

Niezależnie od powyższego zwrócił uwagę, iż zgodnie z ukształtowaną linią orzecniczą wyłączną podstawę dochodzonych roszczeń stanowi art. 129 p.o.ś. albowiem art. 129-134 p.o.ś. samodzielnie określają podstawy odpowiedzialności odszkodowawczej z tytułu wykupu nieruchomości, szkody poniesionej w związku z ograniczeniem korzystania

z nieruchomości czy odpowiedzialności z tytułu tzw. rewitalizacji akustycznej. Ponadto pozwany zaprzeczył aby był zakładem o zwiększonym lub dużym ryzyku, a powódka tego nie wykazała.

Pozwany wskazał również, że odsetki od ewentualnego odszkodowania nie powinny być liczone od daty 2 czerwca 2013 r., jak wskazano w pozwie, lecz od dnia wyroku zasądającego, skoro określenie wysokości szkody wymaga wiadomości specjalnych, a szkoda nie została na obecnym etapie ustalona (odpowiedź na pozew, k. 86-107).

Pismem z 2 kwietnia 2014 r. powódka zmodyfikowała powództwo w ten sposób, że zażądała zasądzenia odsetek od kwot wskazanych w pozwie od 21 sierpnia 2009 r. do dnia zapłaty. W uzasadnieniu wskazała, że swoje roszczenia zgłaszała pozwanemu już w 2009 r. (pismo z 2 kwietnia 2014 r., k. 180-180v.).

W odpowiedzi na przedmiotową modyfikację roszczenia odsetkowego pozwany podtrzymał zarzut upływu terminu zawitego (pismo z 30 kwietnia 2014 r., k. 233-255) na zgłoszenie roszczeń związanych z wprowadzeniem Obszaru Ograniczonego Użytkowania Rozporządzeniem nr (...), w związku z niedotrzymaniem terminu przewidzianego w art. 129 ust. 4 p.o.ś. Wskazał, iż pomimo zmiany organu uprawnionego do utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania co nastąpiło z dniem 1 stycznia 2008 r., zgodnie z § 32 ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. nr 100 poz. 908) Rozporządzenie nr (...) zachowało swoją moc obowiązującą. Powyższe wprost wynika z art. 47 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r.

o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w podziale zadań i kompetencji administracji terenowej. Podniósł, iż dla zachowania terminu wskazanego w art. 129 ust. 4 p.o.ś. wystarczające jest skierowanie do obowiązanego wezwania do zapłaty, jak również wytoczenie powództwa przed sądem powszechnym, niemniej jednak jedna z tych czynności musi być podjęta w terminie dwóch lat od wejścia w życie aktu ustanawiającego obszar ograniczonego użytkowania. Podniósł, że uznanie roszczenia, z którym wystąpiła powódka za złożone po upływie terminu zawitego wobec bezskutecznego trybu ugodowego i niezłożenia w w/w terminie pozwu, nie pozostaje również w sprzeczności z zasadami współżycia społecznego.

Odnosnie roszczenia w zakresie zapewnienia klimatu akustycznego pozwany podniósł, że mógłby odpowiadać jedynie w zakresie zwiększenia wymagań akustycznych

w stosunku do budynku, w porównaniu do wymogów obowiązujących przed wejściem

w życie Uchwały nr 76, co oznacza, że odpowiada tylko za te prace których konieczność wykonania powstała po wejściu w życie Uchwały.

Kwestionując żądanie odsetek liczonych od daty 21 sierpnia 2009 r. pozwany podniósł, iż odsetki przedawniają się najpóźniej z upływem 3 lat od daty wymagalności roszczenia głównego. Ponadto wskazał, iż niezrozumiałe jest określenie odsetek od w/w daty, skoro podstawę roszczenia stanowi Uchwała nr (...).

Na rozprawie w dniu 21 czerwca 2017 r. strona powodowa sprecyzowała, iż podstawę roszczenia stanowi działalność pozwanego, który zatruwa środowisko poza obszarem, do którego posiada tytuł prawny, przez co roszczenie nie obejmuje tylko zwiększonego obciążenia na skutek wprowadzenia uchwały nr (...) ale również obejmuje szkody wprowadzone Rozporządzeniem nr (...) (nagranie rozprawy z 21 czerwca 2017 r. godz. 00:01:46 k. 567-568).

Pismem z 9 października 2017 r., doprecyzowanym pismem z 10 listopada 2017 r. powódka zmodyfikowała powództwo, żądając zasądzenia od pozwanego kwoty 80 050 zł wraz z odsetkami ustawowymi od 21 sierpnia 2009 r. do 31 grudnia 2015 r. i ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty. Wskazała, iż rozszerzenie żądania pozwu o kwotę (...) zł było uzasadnione koniecznością wskazania różnicy pomiędzy OOU z 2007 r. i OOU z 2011 r. (pismo z 9 października 2017 r., k. 644, pismo z 10 listopada 2017 r., k. 672).

Ostatecznie pismem z 6 czerwca 2019 r. powódka sprecyzowała, że domaga się zasądzenia kwoty 82 658,19 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 21 sierpnia 2009 r. do 31 grudnia 2015 r. i ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty, przy czym wyjaśniła, że na kwotę żądania składa się kwota 60 050 zł tytułem pokrycia szkody w utracie wartości nieruchomości oraz kwota 22 608,19 zł tytułem pokrycia szkody związanej z koniecznością rewitalizacji akustycznej budynku (pismo powódki z 6 czerwca 2019 r., k. 983 - doręczone pozwanemu 1 lipca 2019 r.).

W pozostałych pismach procesowych strony precyzowały swoje stanowiska i odpowiadały na argumenty strony przeciwnej (pismo powódki z 10 kwietnia 2014 r., k. 191-208, pismo powódki z 25 lipca 2014 r., k. 270-277, pismo pozwanego z 5 września 2014 r., k. 300-301, pismo pozwanego z 6 marca 2017 r. k. 445-446, pismo powódki z 16 maja 2017 r. k. 508-511, pismo powódki z 3 lipca 2017 r., k. 594-598 (w którym podtrzymał argumentację, iż zakresem roszczenia zostały objęte również szkody wywołane Rozporządzeniem nr (...)), pismo pozwanego z 14 lipca 2017 r., k. 601-602, pismo pozwanego z 27 listopada 2017 r. k. 688-690, pismo pozwanego z 29 grudnia 2017 r., k. 703-704, pismo powoda z 5 czerwca 2019 r. , k. 971-981, pismo pozwanego z 12 lipca 2019 r., k. 992-993).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka jest właścicielką nieruchomości gruntowej, stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) zabudowanej budynkiem mieszkalnym, położonej w W. przy ul. (...) (dowód: kopia odpisu zwykłego księgi wieczystej k. 18-20, kopia wypisu z rejestru gruntów k. 22).

Budynek mieszkalny został wybudowany na podstawie pozwolenia na budowę w latach 1991-1993 r. W 1993 r. został oddany do użytkowania, kiedy nie obowiązywały jeszcze normy akustyczne. Już w chwili gdy powódka podjęła decyzję o jego budowie na nieruchomości występował hałas spowodowany startami i lądowaniami samolotów, który zwiększał się z uwagi na wzrost natężenia ruchu samolotów (dowód: wyjaśnienia powódki w charakterze strony, protokół z rozprawy z 16 lutego 2015 r. - godz. 00:11:10, 00:12:45 - k. 324, potwierdzenie przyjęcia zgłoszenia oddania do użytku obiektu budowlanego z grudnia 1993 r. - k. 361, decyzja nr (...) z 24 kwietnia 1990 r. - k. 373, zeznania świadka M. B. (1) - nagranie rozprawy z 16 kwietnia 2014 r. godz. 00:10:34, 00:14:11 k. 235).

W chwili przelotu samolotu w budynku czy też na podwórku nie ma możliwości prowadzenia swobodnej rozmowy. Nie można wyjść do ogrodu, czy spać przy otwartych oknach (dowód: wyjaśnienia powódki w charakterze strony, protokół z rozprawy z 16 lutego 2015 r. - godz. 00:14:39 - k. 324, zeznania świadka M. B. (1) - nagranie rozprawy 16 kwietnia 2014 r. godz. 00:08:08-00:12:34 k. 235).

Z uwagi na położenie nieruchomości, i odczuwany hałas wywołany przelotami samolotów, oraz ustanowienie Obszaru Ograniczonego Użytkowania Rozporządzeniem nr (...) Wojewody (...) z dnia 19 lipca 2003 r., w dniu 21 sierpnia 2003 r. T. B. wystąpiła do Przedsiębiorstwa Państwowego (...) domagając się odszkodowania z tytułu ograniczenia w dotychczasowym sposobie korzystania z nieruchomości lub jej części, odszkodowania z tytułu zmniejszenia wartości nieruchomości.

Pismem z 25 czerwca 2004 r. pozwany ustosunkował się do zgłoszonych żądań wskazując zarówno przepisy prawa, które stanowią podstawę prawną zgłoszonych roszczeń oraz przesłanki, które dla wykazania ich zasadności powódka powinna wykazać.

Wyrokiem z 31 marca 2004 r. Wojewódzki Sąd Administracyjny w W. stwierdził nieważność Rozporządzenia Wojewody (...) nr 39, na podstawie którego został wprowadzony obszar ograniczonego użytkowania wokół (...) w W., co skutkowało jego uchyceniem z dniem jego wprowadzenia, tj. 5 sierpnia 2008 r. (dowód: pismo z 25 czerwca 2004 r. k. 182, zeznania świadka M. B. (1) - nagranie rozprawy z 16 kwietnia 2014 r. godz. 00:16:14 k. 235, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z 31 marca 2004 r., sygn. akt IV SA 3063/03).

Rozporządzeniem nr (...) Wojewody (...) z dnia 7 sierpnia 2007 r. utworzono obszar ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...)

w W. (dalej również OOU) (§ 1 ust. 1). W OOU wyróżniono strefę ograniczeń zabudowy mieszkaniowej zwaną „strefą (...)” (§ 1 ust. 2).

Zgodnie z § 4 ust. 1 Rozporządzenia w obszarze ograniczonego użytkowania zabroniono:

- 1) przeznaczania nowych terenów pod szpitale, domy opieki oraz zabudowę związaną ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży, a w strefie (...) także pod zabudowę mieszkaniową;
- 2) zmiany sposobu użytkowania budynków w całości lub w części na szpitale i domy opieki oraz na stały lub wielogodzinny pobyt dzieci i młodzieży, a w strefie (...) - także na cele mieszkaniowe - z zastrzeżeniem ust. 2;
- 3) budowy nowych szpitali, domów opieki, zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży, a w strefie (...) także budynków mieszkalnych, z zastrzeżeniem ust. 2.

W myśl § 2 Rozporządzenia w strefie (...) dopuszczono zmianę sposobu użytkowania budynków w całości lub w części na cele mieszkaniowe oraz budowę nowych budynków mieszkalnych jednorodzinnych jako towarzyszących innym funkcjom, na warunkach określonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku braku planu miejscowego, na warunkach określonych w decyzji o warunkach zabudowy.

Zgodnie z § 5 Rozporządzenia w obszarze ograniczonego użytkowania wprowadzono następujące wymagania techniczne dotyczące budynków:

1) w nowoprojektowanych budynkach należy zapewnić izolacyjność ścian zewnętrznych, okien i drzwi w ścianach zewnętrznych, dachów i stropodachów - zgodnie z Polskimi Normami dotyczącymi izolacyjności akustycznej przegród w budynkach oraz izolacyjności akustycznej elementów budowlanych;

2) w istniejących budynkach należy zastosować zabezpieczenia zapewniające właściwy klimat akustyczny w pomieszczeniach poprzez zwiększenie izolacyjności ścian zewnętrznych, okien i drzwi w ścianach zewnętrznych, dachów i stropodachów - zgodnie z Polskimi Normami dotyczącymi ochrony przed hałasem pomieszczeń w budynkach.

Działka ew. nr (...) należąca do T. B. znalazła się w całości w OOU w strefie (...). Rozporządzenie weszło w życie 24 sierpnia 2007 r. (dowód: załącznik nr 6 do Rozporządzenia nr (...)zawierający wykaz działek położonych w obszarze ograniczonego użytkowania, Dziennik Urzędowy Województwa (...) z 2007 r. Nr 156 poz. 4276).

Pismem z 21 sierpnia 2009 r., które w w/w dacie wpłynęło do siedziby pozwanego, powódka powołując się na Rozporządzenie nr (...) z dnia 7 sierpnia 2007 r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla portu lotniczego im. F. C.

w W. wystąpiła do Przedsiębiorstwa (...) o wypłatę odszkodowania w formie zwrotu kosztów poniesionych na zakup i wymianę okien w budynku w kwocie 13 100 zł oraz o zapłatę kwoty 5 000 zł jako rekompensaty za uciążliwości spowodowane startami i lądowaniami samolotów. Formułując przedmiotowe roszczenie T. B. powołała się na hałas jaki panował w jej domu spowodowany lotami samolotów, z powodu którego podjęła decyzję o wymianie okien, w celu zapewnienia właściwego klimatu akustycznego (dowód: pismo powódki z 21 sierpnia 2009 r., k. 302).

Wraz z pismem powódka złożyła dwie faktury, z których pierwsza wystawiona 25 września 2007 r. na kwotę 7 622,68 zł brutto potwierdzała zakup i wymianę 8 sztuk okien, zaś druga wystawiona 30 maja 2008 r. na kwotę 5 457 zł brutto stanowiła dowód zakupu i wymiany jednego kompletu okien PCV (dowód: faktura (...), k. 303-304).

Powyższe czynności powódka podjęła w celu zapewnienia właściwego klimatu akustycznego w budynku. Wymiana okien nastąpiła z drewnianych na plastikowe, które miały być bardziej szczelne. Wymianą nie zostały objęte cztery okna, które nie miały znaczenia dla zapewnienia klimatu, a które są położone w pomieszczeniu gospodarczym oraz na antresoli na górze budynku. Wcześniej powódka założyła rolety okienne (dowód: wyjaśnienia powódki w charakterze strony, protokół z rozprawy z 16 lutego 2015 r. - godz. 00:16:40 - k. 324, godz. 00:18:47, 00:21:22 - k. 325, zeznania świadka M. B. (1) - nagranie rozprawy z 10 października 2017 r. godz. 00:11:05, 00:11:36 k. 639v).

Zgłaszając roszczenie powódka miała świadomość obowiązujących aktów prawnych, które stanowiły podstawę do występowania z żądaniem przeciwko pozwanemu. Powódka zawsze jak słyszała o przysługujących jej roszczeniach występowała z nimi. Na skutek wcześniejszego wystąpienia obyły się nawet oględziny nieruchomości przeprowadzone przez pracownika pozwanego przedsiębiorstwa, który informował z jakimi roszczeniami może wystąpić (dowód: wyjaśnienia powódki w charakterze strony protokół z rozprawy z 16 lutego 2015 r. - godz. 00:28:03 k. 325). Celem złożenia pisma z 21 sierpnia 2009 r. było uzyskanie zwrotu kosztów wymiany okien. Powódka miała również świadomość, że może wystąpić

z roszczeniem o odszkodowanie z tytułu zmniejszenia wartości nieruchomości. Zapoznawała się z gotowymi wnioskami, drukami, które zawierały informacje z jakimi roszczeniami można wystąpić. Złożenie pisma z 2009 r. nastąpiło po spotkaniu z prawnikami (dowód: wyjaśnienia powódki w charakterze strony, protokół z rozprawy z 16 lutego 2015 r. - godz. 00:30:28 -00:33:03 k. 325-326, godz. 00:34:36 -00:37:06 - k. 326, zeznania świadka M. B. (1), protokół z rozprawy z 10 października 2017 r. godz. 00:07:19 k. 639v, 00:17:55, 00:19:34, 00:35:32, k. 640-640v.).

Pismem z 30 września 2009 r. pozwany odpowiadając na wniosek z 21 sierpnia 2009 r. w zakresie roszczenia o zwrot kosztów zakupu i wymiany okien, odmówił jego spełnienia wskazując na wątpliwości co do zakresu wykonanych prac. Odnośnie żądanej rekompensaty za uciążliwości spowodowane startami i lądowaniami samolotów, wskazał, iż roszczenia

z tego tytułu mogą być dochodzone na zasadach ogólnych kodeksu cywilnego. Z tych też względów pozwany odmówił spełnienia żądań (dowód: pismo z 30 września 2009 r. k. 181).

Uchwałą nr (...) Sejmiku Województwa (...) z 20 czerwca 2011 r. utworzono obszar ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...)

w W., którego zarządcą jest Przedsiębiorstwo Państwowe (...)

w W. (§ 1). Zgodnie z § 4 w obszarze ograniczonego użytkowania wyróżniono dwie strefy: strefę (...), której granicę zewnętrzną wyznacza izolacja miarodajnego poziomu dźwięku 55 dB w porze nocy, od wewnątrz granica lotniska oraz strefę (...), której granicę wyznacza od zewnątrz izolacja miarodajnego poziomu dźwięku 50dB w porze nocy, a od wewnątrz granica sfery (...). W obszarze ograniczonego użytkowania w sferze (...) wprowadzono następujące ograniczenia w zakresie przeznaczenia terenu i sposobu korzystania z terenów:

a) zakazuje się przeznaczania terenów pod szpitale i domy opieki społecznej oraz pod zabudowę związaną ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,

b) zakazuje się lokalizowania budynków o funkcji szpitali, domów opieki społecznej oraz o funkcjach związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,

c) zakazuje się zmiany funkcji budynków istniejących na budynki o funkcjach związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, szpitali i domów opieki społecznej (§ 5 pkt 2 uchwały).

Ponadto, w uchwale określono wymagania techniczne budynków objętych obszarem ograniczonego użytkowania:

1) w nowoprojektowanych budynkach należy zapewnić izolacyjność akustyczną ścian zewnętrznych, okien i drzwi w ścianach zewnętrznych, dachów i stropodachów - zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U. z 2010r. Nr 243, poz. 1623 oraz z 2011r. Nr 32, poz. 159 i Nr 45, poz. 235) i przepisami wykonawczymi do tej ustawy;

2) w istniejących budynkach należy zastosować zabezpieczenia zapewniające klimat akustyczny w pomieszczeniach - zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U. z 2010r. Nr 243, poz. 1623 oraz z 2011r. Nr 32, poz. 159 i Nr 45, poz. 235) i przepisami wykonawczymi do tej ustawy (§ 6 uchwały).

Zgodnie z Załącznikiem nr 6 do uchwały, zawierającym wykaz działek ewidencyjnych, które w całości lub w części znajdują się na terenie ograniczonego użytkowania i w strefach (...), działka ew. nr (...) należąca do T. B. znalazła się w całości w OOU w strefie (...). Uchwała weszła w życie 4 sierpnia 2011 r. W tym dniu straciło moc obowiązującą Rozporządzenie nr (...) (Dziennik Urzędowy Województwa (...) z 2011 r. Nr 128 poz. 4086).

Pismem z 2 maja 2013 r. T. B. skierowała do Przedsiębiorstwa Państwowego (...) wezwanie do zapłaty na jej rzecz w terminie do 1 czerwca 2013 r. odszkodowania w kwocie 80 000 zł, wskazując, że na tę sumę składają się koszty zapewnienia w budynku właściwego klimatu akustycznego, ograniczenia w sposobie korzystania z nieruchomości oraz utraty wartości nieruchomości w następstwie utworzenia OOU (dowód: pismo powódki z 2 maja 2013 r., k. 65).

Pismem z 12 czerwca 2013 r. P.P. (...) odmówiło zapłaty żądanej przez powódkę kwoty (dowód: pismo pozwanego z 12 czerwca 2013 r., k. 67).

Pismem z 2 lipca 2013 r. T. B. zażądała od P.P. (...) zapłaty kwoty 300 000 zł w terminie do 10 lipca 2013 r., powołując się na te same roszczenia co w piśmie z 2 maja 2013 r. (dowód: pismo powódki z 2 lipca 2013 r., k. 66).

Z uwagi na wybudowanie budynku należącego do T. B. przed wejściem w życie Uchwały nr (...) dla nieruchomości ma zastosowanie § 6 pkt 2 Uchwały, zgodnie z którym określa się wymagania techniczne dotyczące budynków objętych obszarem ograniczonego użytkowania, które dla budynków istniejących odpowiadają zabezpieczeniom zapewniającym właściwy klimat akustyczny w pomieszczeniach zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. prawo budowlane i przepisów wykonawczych do tej ustawy. Dopuszczalny poziom hałasu wynika z Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalności poziomów hałasu w środowisku. Jeżeli w pomieszczeniu poziom hałasu przekracza wielkości dopuszczone w Rozporządzeniu, to stosuje się środki, które zredukują ten poziom do wielkości dopuszczalnej.

Przy miarodajnym poziomie dźwięku dla strefy (...) na poziomie 50-55 dB w porze nocnej izolacyjność akustyczna ściany zewnętrznej powinna wynosić co najmniej 28 dB, przez co część pełna ściany powinna spełniać warunek izolacyjności akustycznej na poziomie 35 dB, a okno 25 dB (dowód: opinia biegłego z zakresu budownictwa, k. 460).

Ściany budynku powódki wykonane jako trójwarstwowe spełniają izolacyjność na poziomie powyżej (...) dB. Wymienione w 2007-2008 roku okna plastikowe posiadają izolacyjność akustyczną na poziomie powyżej 25 dB, natomiast okna na antresoli - starsze drewniane o izolacyjności 20 dB, nie spełniają wymagań izolacyjności akustycznej. Izolacyjność dachu budynku jest wystarczająca i wynosi ponad 30 dB. Określona na podstawie aprobat technicznych i katalogów wydawanych przez producentów izolacyjność okien na poziomie 25 dB oraz biorąc pod uwagę metodyczne przyjęcie ich izolacyjności akustycznej obniżonej o 2 dB a także mniej efektywny sposób montażu, również okna zamontowane w 2007-2008 roku podlegają wymianie (dowód: opinia biegłego z zakresu budownictwa J. S. (1) - k. 460-461, opinia uzupełniająca J. S. (1) - k. 539-544, opinia uzupełniająca z czerwca 2017 r. k. 557-559, opinia ustna biegłego J. S. (1) - nagranie rozprawy z 10 października 2017 r. k. 641-641v).

Wymiana okien we wszystkich pomieszczeniach budynku zwiększy izolacyjność akustyczną budynku i zapewni zachowanie odpowiedniego klimatu akustycznego zarówno obecnie jak i w przypadku zwiększenia ruchu lotniczego w przyszłości. Koszt wymiany wszystkich okien w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi biegły określił ostatecznie na 22 608,19 zł. Przedmiotowy koszt obejmuje również montaż nawiewników okiennych, których wykonanie jest konieczne ze względu na zapewnienie właściwej wentylacji (dowód: opinia biegłego z zakresu budownictwa J. S. (1) - k. 461-462, ustna opinia biegłego J. S. (2) - nagranie rozprawy z 21 czerwca 2017 r. godz. 01:02:22 k. 571, opinia uzupełniająca biegłego z zakresu budownictwa J. S. (1) - k. 947, opinia uzupełniająca biegłego M. T. k. 887-888, ustna opinia biegłego M. T. - nagranie rozprawy z 29 marca 2019 r. k. 938v).

Biegły potwierdził również, że wymiana okien w 2007 i 2008 roku stanowiła wypełnienie obowiązku wynikającego z § 5 pkt 2 rozporządzenia Wojewody (...) nr (...) z dnia 7 sierpnia 2007 r. i była w pełni zasadna (dowód: opinia biegłego z zakresu budownictwa J. S. (1) k. 472, opinia uzupełniająca J. S. (1) - k. 544, ustna opinia biegłego J. S. (1) - nagranie rozprawy z 10 października 2017 r. godz. 00:42:41 k. 641).

Z uwagi na parametry izolacyjności okien zamontowanych pierwotnie, z których w budynku pozostały okna na antresoli wynoszące 20 dB, zapewniały one izolacyjność akustyczną przed wprowadzeniem strefy ograniczonego użytkowania. Ponadto przed ustanowieniem OOU był generowany mniejszy hałas, zaś same okna były nowe przez co miały większą akustyczność (dowód: ustna opinia biegłego J. S. (2) - nagranie rozprawy z 21 czerwca 2017 r. godz. 00:48:06, 00:52:54 k. 570).

Izolacyjność akustyczna fasad budynku położonego przy ul. (...) nie spełnia wymagań określonych w Polskiej Normie PN-B-02151-3:1999, a zatem w domu T. B. nie jest zapewniony prawidłowy klimat akustyczny z uwagi na przekroczenia limitów określonych w Uchwale. W celu zapewnienia odpowiedniego klimatu akustycznego konieczne jest w szczególności zwiększenie izolacyjności przegród i wymiana stolarki okiennej na stolarkę okienną o podwyższonej izolacyjności na poziomie 35 dB. W okresie obowiązywania rozporządzenia nr (...), w obszarze, w którym zlokalizowany jest budynek powódki występowały przekroczenia poziomów dopuszczalnych w porze dnia i w porze nocy. Przeprowadzone przez biegłego badania zostały oparte na Polską Normę PN-B-02151-3:1999 z uwagi na fakt, iż wnioski powódki składane były w okresie obowiązywania w/w normy, przegląd ekologiczny oraz obszar ograniczonego użytkowania powstały w oparciu o normę z 1999 a nie normę z 2015 r., która podlega zastosowaniu do nowozaprojektowanych i wybudowanych budynków (dowód: opinia biegłego z zakresu akustyki M. T. - k. 826-848, opinia uzupełniająca biegłego z zakresu akustyki M. T. k. 886-888, opinia ustna biegłego M. T. - nagranie rozprawy z 29 marca 2019 r. k. 938-940v).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów złożonych przez strony do akt postępowania wskazanych powyżej, których autentyczności oraz mocy dowodowej żadna ze stron nie podważała. W tym miejscu wskazać należy, iż Sąd pominął zarówno prywatne opinie sporządzone na zlecenie powódki (pomiar hałasu wewnątrz pomieszczeń k. 513-518v), która była kwestionowana przez stronę pozwaną, jak również opinie załączone do akt, które zostały sporządzone na potrzeby innych postępowań (opinia akustyczna w sprawie IV C 1121/13 k. 655-659, opinia w zakresie akustyki budowlanej w sprawie I C 2905/13 Sądu Okręgowego w Poznaniu k. 660-666). Jak słusznie wskazała strona pozwana opinia prywatna stanowi jedynie dowód tego, że osoba, która ją podpisała wyraziła zawarty w niej pogląd, jej stanowisko, niemniej jednak nie korzysta z domniemania zgodności z prawdą zawartych w niej twierdzeń (wyrok Sądu Najwyższego z 19 grudnia 2012 r., sygn. akt II CNP 41/12 niepubl.). Z tych też względów przedmiotowemu dokumentowi nie można było przypisać mocy dowodu z opinii biegłego, co skutkowało dopuszczeniem i przeprowadzeniem dowodu z opinii biegłego z zakresu akustyki celem ustalenia klimatu akustycznego w budynku powódki.

Czyniąc ustalenia faktyczne w niniejszym postępowaniu Sąd za podstawę ustaleń przyjął natomiast prawie w całości zeznania świadka M. B. (1) oraz wyjaśnienia powódki T. B. złożone w charakterze strony. Przedmiotowa ocena dotyczyła przede wszystkim wiedzy i obserwacji dotyczących nieruchomości położonej przy ul. (...) w W., które zostały przedstawione przez w/w, ale również i czasu, a także źródeł wiedzy na temat przysługujących im roszczeń wynikających z ustawy prawo ochrony środowiska. W tym też zakresie zeznania M. B. (1) oraz wyjaśnienia powódki T. B. były logiczne i spójne, przez co i wiarygodne. Podkreślić wypada, iż powódka w sposób spontaniczny relacjonowała okoliczności dotyczące rodzaju przelatujących samolotów, zwiększającego się natężenia przelotów a tym samym hałasu ale również przyznała, iż na nieruchomości zamieszkuje od urodzenia przez co budując na niej dom miała świadomość występującego obciążenia. W tożsamy sposób wypowiadał się świadek, który jako małżonek powódki, wspólnie z nią zdecydował o pobudowaniu nieruchomości mieszkalnej, na obszarze, na którym już wówczas, tj. w 1990-1993 roku, występował hałas. Ponadto obydwoje zgodnie wskazali na utrudnienia w korzystaniu z nieruchomości, które wynikają z hałasu a wpływają na brak możliwości swobodnej rozmowy w czasie przelotu samolotu czy też odpoczynku nocnego przy otwartym oknie.

Rozbieżność, jaka wystąpiła pomiędzy zeznaniami świadka i wyjaśnieniami powódki a ich stanowiskiem w sprawie, dotyczyła zakresu roszczeń zgłoszonych przez powódkę pozwanemu pismem z 21 sierpnia 2009 r. (k. 302). W stanowisku procesowym powódka utrzymywała, że pismo obejmowało również roszczenie z tytułu utraty wartości nieruchomości, co jednak nie znalazło potwierdzenia ani w treści w/w pisma, ani w zeznaniach świadka M. B. (1) - szczególnie złożonych na rozprawie w dniu 16 kwietnia 2014 r., jak i w wyjaśnieniach samej powódki złożonych 16 lutego 2015 r.

Zaznaczyć przede wszystkim wypada, iż sama powódka pytana na okoliczność celu złożonego pisma z 21 sierpnia 2009 r. wskazywała na uzyskanie zwrotu kosztów poniesionych z tytułu wymiany okien (00:32:00). Na powyższe

wskazał również świadek M. B. (1) (00:06:42). Ponadto przyznali, że w okresie kiedy było skierowane do pozwanego pismo z 21 sierpnia 2009 r. powódka miała świadomość odnośnie rodzaju przysługujących jej roszczeń, a w tym także obowiązującej nomenklatury. Oboje również szczegółowo przedstawili zarówno źródła informacji, z których wiedzę o przysługujących roszczeniach czerpali, jak również przyznali, że były wzory pism a nawet spotkania z prawnikami odnośnie w/w roszczeń. Z tych też względów w w/w zakresie Sąd dał wiarę zeznaniom świadka i wyjaśnieniom powódki, uznając je za rzeczowe a przede wszystkim jako stanowiące relację okoliczności, w których powódka podjęła decyzję w postaci skierowania do pozwanego pismo z 21 sierpnia 2009 r. Sąd nie uznał natomiast za wiarygodne w części ponowne zeznania świadka M. B. (1) złożone na rozprawie 10 października 2017 r., co miało miejsce już po przedstawieniu poglądu Sądu odnośnie pisma z 21 sierpnia 2009 r. Zaznaczyć należy, iż składając ponownie zeznania świadek poza potwierdzeniem źródeł i rodzaju przekazywanej informacji odnośnie przysługujących powódce roszczeń, wielokrotnie powoływał się na niepamięć, w tym w zakresie rodzaju, treści roszczeń składanych w 2004 r. Potwierdził przy tym, że otrzymali pismo z 30 września 2009 r. (k. 181), w którym pozwany wskazał na inny tryb dochodzenia rekompensaty w zakresie 5 000 zł, i jak przyznał zastanawiali się nawet nad wystąpieniem o te 5 000 zł zgodnie z odpowiedzią (...) (00:28:37 k. 640v). Ostatecznie powyższego nie uczynili. Jednocześnie na pytania pełnomocnika strony powodowej świadek przyznał, iż żądanie rekompensaty 5 000 zł stanowiło żądanie dotyczące utraty wartości nieruchomości (00:36:50 k. 640v). Przedstawione powyżej zeznania świadka, w ocenie Sądu wskazują na ich wewnętrzną sprzeczność. Ponadto odnośnie rodzaju roszczenia, z którym powódka miała wystąpić domagając się rekompensaty, pozostają również sprzeczne z wyjaśnieniami powódki, co skutkuje uznaniem ich w w/w części za niewiarygodne.

Z tych też względów Sąd nie przeprowadził dowodu z ponownego wysłuchania powódki w charakterze strony, uznając, iż okoliczności odnośnie woli, intencji, okoliczności w jakich doszło do złożenia przez powódkę pisma z 21 sierpnia 2009 r. zostały dostatecznie wyjaśnione w toku wysłuchania powódki na rozprawie w dniu 16 lutego 2015 r.

W zakresie wymagającym wiadomości specjalnych, Sąd oparł się na opiniach biegłego rzeczoznawcy z zakresu budownictwa J. S. (1) oraz biegłego z zakresu akustyki M. T..

Obie opinie główne zostały sporządzone w sposób rzeczowy, rzetelny oraz przekonujący, zaś ich wnioski były jasne i logiczne. Powołani biegli sędziwi to kompetentne osoby, posiadające odpowiednie w tym kierunku specjalistyczne wykształcenie i wieloletnie doświadczenie zawodowe. Sposób badań zaprezentowany przez biegłych wskazuje na prawidłowy tok podejmowania kolejnych czynności analitycznych.

Strony zgłaszały szereg zarzutów do obu opinii, na które biegli w sposób wyczerpujący odpowiadali w opiniach uzupełniających. Obaj biegli zostali również wezwani na rozprawy, strony miały zatem możliwość wyjaśnienia wszelkich wątpliwości, jakie budziły w nich kwestionowane opinie.

Strona pozwana również po złożeniu przez biegłych szeregu opinii uzupełniających, kwestionowała zarówno opinię z zakresu budownictwa, jak i opinię z zakresu akustyki. W ocenie Sądu zarzuty pod adresem obu opinii nie podważały ich wiarygodności, zaś negatywna ocena opinii przez pozwanego wynikała głównie z niezgodności jej wniosków z interesem procesowym pozwanego.

Konstatując Sąd przyjął opinie za bezstronne i wiarygodne dowody w sprawie.

Bez znaczenia dla poczynienia ustaleń faktycznych oraz oceny roszczenia pozostawały złożone przez powódkę pisma, które stanowiły o odmiennej interpretacji czasu obowiązywania czy ustania Rozporządzenia nr (...) z 7 sierpnia 2007 r., co miałyby mieć wpływ na uznanie, iż powódce termin na wystąpienie z roszczeniem z art. 129 ust. 4 ustawy prawo ochrony środowiska otworzył się dopiero z chwilą uchwalenia Uchwały przez Sejmik Wojewódzki w 2011 r. (pismo z 15 kwietnia 2014 r. - k. 278, pismo z 24 czerwca 2014 r. - k. 279, pismo z 24 maja 2010 r. - k. 285)

Bezsporne jest, iż na przestrzeni czasu - odnośnie obowiązywania Rozporządzenia nr (...), odmienne było orzecznictwo zarówno Sądu Najwyższego, i jak Naczelnego Sądu Administracyjnego. Ostatecznie jednak przedmiotowa kwestia została wyjaśniona w uchwałach Sądu Najwyższego z 22 listopada 2016 r., sygn. akt III CZP 62/16 oraz z 9 lutego 2017 r., sygn. akt III CZP 114/15, wobec czego podzielać je, Sąd uznał za zbędne przytaczanie innych interpretacji.

Sąd nie zobowiązał pozwanego do przedstawienia danych, o udostępnienie których powódka wystąpiła w pkt 3 pisma z dnia 25 lipca 2014 r. (k. 270) w postaci ilości pozytywnie załatwionych wniosków o odszkodowanie i izolację akustyczną nieruchomości złożonych po dniu 3 sierpnia 2011 r., ilości środków zgromadzonych w latach 2005-2014 z tytułu pobierania opłat hałasowych, sposobach i kwotach ich wydatkowania związanych z ochroną środowiska, wielkości środków przekazanych w ramach wypłaty odszkodowań mieszkańcom obszaru ograniczonego użytkowania uznając, w/w dane za irrelevantne dla rozpoznania przedmiotowej sprawy.

Sąd ostatecznie oddalił również wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego rzeczoznawcy w zakresie wyceny nieruchomości celem ustalenia obniżenia jej wartości (k. 996v) poprzez reasumpcję postanowienia z 7 grudnia 2017 r. Przedmiotowa decyzja pozostawała w ścisłym związku z oceną pisma z 21 sierpnia 2009 r., którym zdaniem Sądu powódka wystąpiła skutecznie jedynie w zakresie roszczenia o zapłatę kosztów koniecznych do zapewnienia w budynku właściwego klimatu akustycznego w budynku. Mając zatem na uwadze aktualne stanowisko odnośnie zachowania mocy obowiązującej Rozporządzenia nr (...) z 7 sierpnia 2007 r., tj. do chwili wejścia w życie Uchwały Sejmiku Wojewódzkiego nr (...) z 20 czerwca 2011 r., zmniejszenie w w/w akcie ograniczeń w zakresie korzystania z nieruchomości w stosunku do ograniczeń wprowadzonych Rozporządzeniem nr (...), niedokonania ostatecznie zmiany terminu, w którym możliwe było wystąpienie z roszczeniem w sposób, który dotyczyłby również roszczenia powódki, a także niewystąpienie w stosownym czasie z w/w roszczeniem, w ocenie Sądu przeprowadzenie dowodu w celu ustalenia zmniejszenia wartości na skutek wprowadzenia OOU zmierzałoby wyłącznie do przedłużenia postępowania a jednocześnie generowałoby dalsze koszty postępowania.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie jedynie w zakresie roszczenia o odszkodowanie z tytułu konieczności przeprowadzenia rewitalizacji akustycznej budynku powódki w kwocie 22 608,19 zł. W pozostałym zakresie, tj. odnośnie roszczenia o zapłatę odszkodowania z uwagi na zmniejszenie wartości nieruchomości, wobec niedochowania przez stronę powodową terminu mającego charakter prekluzyjny, powództwo podlegało oddaleniu.

W ocenie Sądu roszczenie powódki odnośnie odszkodowania z tytułu zmniejszenia wartości nieruchomości położonej przy ul. (...) nie znalazło również podstawy w przepisie art. 435 k.c., albowiem powódka nie wykazała i nie udowodniła, aby funkcjonowanie przedsiębiorstwa strony pozwanej wywoływało dla nieruchomości powodów jakiegokolwiek inne ujemne następstwa niż te, które stały się podstawą utworzenia przedmiotowego obszaru ograniczonego użytkowania.

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż bezspornym jest, że Rozporządzeniem nr (...) Wojewody (...) z dnia 07 sierpnia 2007 r. utworzono obszar ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) i nieruchomość powódki znalazła się w obszarze ograniczonego użytkowania - w strefie (...). Również na podstawie uchwały nr (...) Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 roku nieruchomość ta znajduje się w obszarze ograniczonego użytkowania utworzonego dla (...) im. (...) - w strefie (...).

W świetle powyższego podkreślić wypada, iż początkowo powódka swoje roszczenie opierała głównie na uciążliwościach związanych z generowaniem hałasu przez Przedsiębiorstwo Państwowe (...) powołując się na ograniczenia prawa własności nieruchomości związane z wprowadzeniem strefy ograniczonego (...) Sejmiku Województwa (...) nr (...) z 20 czerwca 2011 r. W tym zakresie wskazała na wezwanie do zapłaty roszczenia opiewającego na 80 000 zł wystosowane 2 maja 2013 r. W toku postępowania, w tym z uwagi na podnoszone zarzuty prekluzji roszczeń wobec pozostawiania nieruchomości powódki również w (...) Ograniczonego (...) - strefie (...) utworzonej Rozporządzeniem z 7 sierpnia 2007 r. nr (...), powódka powołała się także na okoliczności - ograniczenia

wynikające z w/w aktu. Podkreślić wypada jednak, iż strona powodowa kwestionowała aby Rozporządzenie nr (...) Wojewody (...) z dnia 7 sierpnia 2007 roku obowiązywało do dnia wejścia w życie uchwały nr (...) Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 roku, podnosząc, iż de facto, ten ostatni akt stanowi podstawę roszczeń, które czy to z uwagi na wezwanie pismem z 2 maja 2013 r., czy też wniesienie pozwu 19 lipca 2013 r., zostały zgłoszone w terminie ustawowym.

Przy takiej konstrukcji roszczenia oraz zarzutach pozwanego dotyczących upływu dwuletniego terminu określonego w art. 129 ust. 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku prawo ochrony środowiska na dochodzenie odszkodowania za szkodę poniesioną w związku

z ograniczeniem sposobu korzystania z tej nieruchomości od dnia wejścia w życie regulacji powodującej to ograniczenie, konieczne jest wypowiedzenie się w jakim terminie powódka powinna zgłosić roszczenia. Czy powyższego dokonała skutecznie, w jakim zakresie, oraz jakie roszczenia przysługują powódce na skutek objęcia jej nieruchomości również strefą (...) Obszaru Ograniczonego Użytkowania utworzonego Rozporządzeniem z 20 czerwca 2011 r. nr (...).

Przechodząc do omówienia poszczególnych roszczeń wskazać należy, iż zgodnie

z treścią art. 129 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku prawo ochrony środowiska (dalej p.o.ś.), jeżeli w związku z ograniczeniem sposobu korzystania nieruchomości korzystanie

z niej lub z jej części w dotychczasowy sposób lub zgodny z dotychczasowym przeznaczeniem stało się niemożliwe lub istotnie ograniczone to właściciel nieruchomości może żądać wykupienia nieruchomości lub odszkodowania za poniesioną szkodę, szkoda ta obejmuje również zmniejszenie wartości nieruchomości. Zgodnie z art. 136 § 3 p.o.ś. w razie określenia na obszarze ograniczonego użytkowania wymagań technicznych dotyczących budynków szkodą, o której mowa w art. 129 ust. 2 p.o.ś., są także koszty poniesione w celu wypełnienia tych wymagań przez istniejące budynki, nawet w przypadku braku obowiązku podjęcia działań w tym zakresie, pod którym to pojęciem rozumie się koszty rewitalizacji akustycznej tegoż lokalu. Z powyższymi roszczeniami można wystąpić w okresie 2 lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia lub aktu prawa miejscowego powodującego ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości (brzmienie obowiązujące do dnia 14 marca 2019 r.).

Zastosowanie tego przepisu następuje w przypadkach gdy dochodzi do szkody polegającej na obniżeniu wartości nieruchomości, tj. istotnego i rzeczywistego uszczuplenia tej wartości, jak również sposobu dotychczasowego korzystania z nieruchomości lub przymuszenia właściciela do zmiany dotychczasowego jej przeznaczenia.

Podstawą do domagania się powyższych roszczeń może być ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości poprzez stworzenie obszaru ograniczonego użytkowania. Według art. 129 ust. 2 cytowanej ustawy ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości jest bowiem także ustanowienie obszaru ograniczonego użytkowania (tak: Sąd Najwyższy

w wyroku z 06 maja 2010 roku, sygn. akt II CSK 602/09, niepubl.). Przesłankami tej odpowiedzialności są: wejście w życie rozporządzenia lub aktu prawa miejscowego ograniczającego sposób korzystania z nieruchomości, szkoda poniesiona przez właściciela, użytkownika wieczystego lub mającego ograniczone prawo rzeczowe do nieruchomości i związek przyczynowy pomiędzy wprowadzonymi ograniczeniami a szkodą. Ponadto

w orzecznictwie Sądu Najwyższego ukształtował się pogląd, zgodnie z którym ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości według art. 129 ust. 2 ustawy prawo ochrony środowiska jest samo ustanowienie obszaru ograniczonego użytkowania. W związku

z ustanowieniem takiego obszaru pozostaje nie tylko obniżenie wartości nieruchomości, będące następstwem ograniczeń przewidzianych bezpośrednio w treści aktu ustanawiającego ten obszar (zwłaszcza dotyczących zabudowy), lecz także obniżenie wartości nieruchomości wynikające z tego, że wskutek wejścia w życie tego aktu dochodzi do zawężenia granic własności (art. 140 k.c. w związku 144 k.c.) i tym samym ścieśnienia wyłącznego władztwa właściciela względem nieruchomości położonej na obszarze ograniczonego użytkowania, który będzie musiał znosić dopuszczalne na tym obszarze immisje, w tym hałas. Taka interpretacja jest przejawem dążenia do kompleksowego uregulowania skutków ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania, prowadzących do obniżenia wartości nieruchomości. Konsekwencją powyższego jest poddanie roszczeń właścicieli szczególnie

ograniczeniom czasowym przewidzianym w art.129 ust. 4 tej ustawy (wyrok Sądu Najwyższego z 06 maja 2010 roku, sygn. akt II CSK 602/09, niepubl.; postanowienie Sądu Najwyższego 09 kwietnia 2010 roku, sygn. akt III CZP 17/10, Biuletyn SN rok 2010, Nr 4; postanowienie Sądu Najwyższego z 24 lutego 2010 roku, sygn. akt III CZP 128/09, Biuletyn SN rok 2010, Nr 2; wyrok Sądu Najwyższego z 25 maja 2012 roku, sygn. akt I CSK 509/11, OSN Izba Cywilna rok 2013, Nr 2, poz. 26, str. 86).

Z przepisu art. 135 ust. 1 ustawy prawo ochrony środowiska wynika, że stworzenie obszaru ograniczonego użytkowania może mieć miejsce, jeżeli z przeglądu ekologicznego albo z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, albo z analizy porealizacyjnej wynika, iż mimo zastosowania dostępnych rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych, nie mogą być dotrzymane standardy jakości środowiska poza terenem zakładu.

Obszar ograniczonego użytkowania dla przedsięwzięcia mogącego zawsze znacząco oddziaływać na środowisko lub dla zakładów lub innych obiektów, gdzie jest eksploatowana instalacja, która jest kwalifikowana jako takie przedsięwzięcie określa się na zasadach wskazanych w art. 135 ust. 2 ustawy prawo ochrony środowiska. Przepis ten zawiera delegację do określenia obszaru ograniczonego użytkowania, jak również określa rodzaj aktu prawnego, w drodze którego następuje jego utworzenie.

W przedmiotowym zakresie należy podnieść, iż w dacie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W., tj. w dniu 24 sierpnia 2007 roku (data wejścia w życie rozporządzenia Wojewody (...) nr (...) z dnia 07 sierpnia 2007 roku), art. 135 ust 2 ustawy prawo ochrony środowiska wskazywał, że obszar ograniczonego użytkowania dla przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko, o którym mowa w art. 51 ustawy dla zakładów, lub innych obiektów, gdzie jest eksploatowana instalacja, która jest kwalifikowana, jako takie przedsięwzięcie, tworzy wojewoda, w drodze rozporządzenia. Przepis ten uległ zmianie na podstawie art. 19 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w podziale zadań i kompetencji administracji rządowej (Dz.U. z 2005 roku, Nr 175, póź. 1462), która to zmiana obowiązywała od stycznia 2008 roku i według tej nowelizacji obszar ograniczonego użytkowania dla przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko, o którym mowa w art. 51 ust. 1 pkt 1 cytowanej ustawy, lub dla zakładów, lub innych obiektów, gdzie jest eksploatowana instalacja, która jest kwalifikowana jako takie przedsięwzięcie, tworzy sejmik województwa, w drodze uchwały. Zmieniono jedynie organ uprawniony do utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania, w miejsce wojewody - sejmik województwa oraz wskazano, że następuje to w formie uchwały, nie jak dotychczas w formie rozporządzenia.

Sąd podziela również pogląd Sądu Apelacyjnego, iż zgodnie z treścią § 32 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 roku w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. Nr 908), jeżeli zmienia się treść przepisu upoważniającego do wydania aktu wykonawczego w ten sposób, że zmienia się rodzaj aktu wykonawczego albo zakres spraw przekazanych do uregulowania aktem wykonawczym lub wytyczne dotyczące treści tego aktu, przyjmuje się, że taki akt wykonawczy traci moc obowiązującą z dniem wejścia w życie ustawy zmieniającej treść przepisu upoważniającego. Zgodnie zaś z treścią § 32 ust. 3 powyższego rozporządzenia, jeżeli zmiana treści przepisu upoważniającego polega na tym, że zmienia się organ upoważniony do wydania aktu wykonawczego, przyjmuje się, że taki akt zachowuje moc obowiązującą, w takim przypadku organem upoważnionym do zmiany lub uchylecia aktu wykonawczego wydanego na podstawie zmienionego przepisu upoważniającego jest organ wskazany w zmienionym upoważnieniu. Przepis ten stosuje się przy tym odpowiednio, na podstawie paragrafu 143 wspomnianego rozporządzenia, do aktów prawa miejscowego.

Z powyższego wynika, że zmiana z dniem 01 stycznia 2008 roku organu upoważnionego do wydania aktu wykonawczego z wojewody na sejmik województwa w myśl § 32 ust. 3 w/w rozporządzenia, nie wpłynęła na moc obowiązującą rozporządzenia Wojewody (...) z dnia 7 sierpnia 2007 roku, albowiem w przypadku zmiany treści przepisu upoważniającego polegającego na zmianie organu upoważnionego do wydania aktu wykonawczego, przyjmuje się, że taki akt zachowuje moc obowiązującą.

Natomiast w zakresie uregulowanym w § 32 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 roku dotyczącym zmiany formy aktu (uchwała w miejsce rozporządzenia), należy przyjąć, że rozporządzenie Wojewody (...) nr (...) z dnia 7 sierpnia 2007 roku nie utraciło mocy obowiązującej na podstawie tej reguły walidacyjnej, albowiem ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w podziale zadań i kompetencji administracji terenowej (Dz. U. z 2005 roku, Nr 175, póź, 1462), która z dniem 01 stycznia 2008 roku zmieniała organ tworzący obszar ograniczonego użytkowania i formę aktu, równocześnie w art. 47 ust. 2 wskazała, że akty prawa miejscowego wydane na podstawie przepisów zmienianych tą ustawą zachowują moc do czasu wydania nowych aktów prawa miejscowego przez organy przejmujące zadania i kompetencje.

Odnosnie zaś określenia przedsięwzięcia mogącego zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, lub dla zakładów lub innych obiektów, gdzie jest eksploatowana instalacja, która jest kwalifikowana jako takie przedsięwzięcie w dacie wydania rozporządzenia Wojewody (...) nr (...) z dnia 7 sierpnia 2007 roku według art. 135 ust. 2 ustawy prawo ochrony środowiska było to przedsięwzięcie określone w art. 51 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy i zakres ten nie został zmieniony ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w podziale zadań i kompetencji administracji terenowej, którą dokonano zmiany organu upoważnionego do określenia obszaru ograniczonego użytkowania i formy aktu ustanawiającego ten obszar.

Zgodnie z treścią art. 51 ust. 1 pkt 1 ustawy prawo ochrony środowiska obowiązującego od dnia 15 listopada 2008 roku sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko wymagały między innymi planowane przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko. Jak stanowił art. 51 ust. 8 ustawy prawo ochrony środowiska również do dnia 15 listopada 2008 roku Rada Ministrów, uwzględniając możliwe oddziaływanie na środowisko przedsięwzięć, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy prawo ochrony środowiska w drodze rozporządzenia miała obowiązek określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, wymagających sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko, a także szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu.

Aktem wykonawczym wydanym na podstawie art. 51 ust. 8 ustawy prawo ochrony było z kolei rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 09 listopada 2004 roku w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. Nr 257, poz. 2573 ze zm.). Zgodnie z § 1 rozporządzenia określało ono: 1) rodzaje przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, wymagających sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko; 2) rodzaje przedsięwzięć, dla których obowiązek sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko może być wymagany; 3) przypadki, w jakich zmiany dokonywane w obiektach są kwalifikowane, jako przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko; 4) szczegółowe uwarunkowania związane z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko. Zgodnie zaś z § 2 ust. 1 pkt 28 sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko wymagały lotniska o podstawowej długości pasa startowego nie mniejszej niż 2.000 m. Według zaś § 3 ust. 1 pkt 55 sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko mogły wymagać lotniska, niewymienione w paragrafie 2 pkt 28, lub lądowiska helikopterów.

Ustawa z dnia 03 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko w art. 144 ust. 9 uchylła w tytule I ustawy prawo ochrony środowiska cały dział V i VI, a więc też art. 51, ale równocześnie w art. 173 ust. 1 wskazała, że dotychczasowe przepisy wykonawcze, wydane między innymi na podstawie art. 51 ust. 8 ustawy prawo ochrony środowiska, zachowują moc do czasu wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 60 ustawy z 03 października 2008 roku, jednak nie dłużej niż przez 24 miesiące od dnia wejścia w życie tej ustawy, to jest do dnia 15 listopada 2010 roku.

Zgodnie zaś z treścią art. 173 ust. 2 ustawy z dnia 03 października 2008 roku do czasu przepisów, o których mowa w art. 60 tej ustawy: 1) za przedsięwzięcia mogące zawsze oddziaływać na środowisko, określone w art. 59 ust. 1 pkt 1 tej ustawy, uważa się określone

w dotychczasowych przepisach przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko, wymagające sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko; 2) za przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, określone w art. 59 pkt 2 niniejszej ustawy, uważa się określone w dotychczasowych przepisach przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko, dla których obowiązek sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko może być stwierdzony.

Powyższe oznaczało, że uchylając art. 51 ust. 1 pkt 1 i art. 51 ust. 8 ustawy prawo ochrony środowiska uznano, że przepisy wykonawcze wydane na podstawie tej ustawy (rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 09 listopada 2004 roku w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko) zachowują moc przez 24 miesiące, to jest do dnia 15 listopada 2010 roku, a w ust. 2 art. 173 doprecyzowano, że do czasu wydania przepisów wykonawczych określonych w art. 60 ustawy z dnia 03 października 2008 roku za przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, określone w art. 59 ust. 1 pkt 1 tej ustawy, uważa się określone w dotychczasowych przepisach (rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 09 listopada 2004 roku) przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko, wymagające sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko.

Konkludując oznacza to, iż zmiana ustawy z dnia 03 października 2008 roku w powyższym zakresie miała jedynie charakter redakcyjny i określała, kiedy przepisy wykonawcze mówiące o tym, jakie przedsięwzięcia mogą zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, tracą moc.

Co więcej przepisem wykonawczym, wydanym na podstawie art. 60 ustawy z dnia 03 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, było nowe rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 09 listopada 2010 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. Nr 213, poz. 1397), które weszło w życie z dniem 15 listopada 2010 roku.

Rozporządzenie to określa: 1) rodzaje przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko; 2) rodzaje przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko; 3) przypadki, w których zmiany dokonywane w obiektach są kwalifikowane jako przedsięwzięcia, o których mowa w pkt 1 i 2.

Zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 30 tego rozporządzenia do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko zalicza się lotniska o podstawowej długości drogi nie mniejszej niż 2.100 m, a zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 59 do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zalicza się lotniska inne niż wymienione w § 30 lub lądowiska, z wyłączeniem lądowisk centrów urazowych, o których mowa w ustawie z dnia 08 września 2006 roku o Państwowym Ratownictwie Medycznym przeznaczonych wyłącznie dla śmigłowców ratunkowych.

Podsumowując zmiany art. 135 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska w zakresie organu, rodzaju aktu prawnego oraz określenia rodzaju przedsięwzięcia mogącego zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w żaden sposób nie wpłynęły na skuteczność obowiązywania Rozporządzenia Wojewody (...) nr (...) z dnia 7 sierpnia 2007 roku, albowiem zmiana organu upoważnionego do wydania aktu wykonawczego nie wpłynęła na moc jego obowiązywania, kwestia formy aktu została rozstrzygnięta w przepisach przejściowych, tj. art. 47 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku, a zakres spraw przekazanych do uregulowania aktem wykonawczym przedmiotowo pozostał ten sam, albowiem nie zmieniła go jego nowelizacja dokonana ustawą z dnia 03 października 2008 roku, ani też nowe rozporządzenie z dnia 09 listopada 2010 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Powyższe stanowisko odnośnie skutków wprowadzenia zmiany treści art. 135 ust. 1 i 2 ustawy prawo ochrony środowiska obowiązującej od dnia 15 listopada 2008 roku znajduje także potwierdzenie w orzecznictwie Sądu

Najwyższego (uzasadnienie wyroku z 06 maja 2011 r., sygn. akt II CSK 421/10, niepubl., z 25 maja 2013 roku, sygn. akt I CSK 509/11, tak też Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w uzasadnieniu wyroku z 31 sierpnia 2009 r. w sprawie WSA/Wa 2569/07, niepubl.).

Argumentację potwierdzającą słuszność powyższego wywodu odnaleźć można także w uzasadnieniu uchwały Sejmiku Województwa (...) nr (...) z dnia 20 czerwca 2011 roku w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W., z którego wynika wprost, iż dotychczasowy akt ustanawiający obszar ograniczonego użytkowania - rozporządzenie nr (...) Wojewody (...) z dnia 7 sierpnia 2007 roku - został utrzymany w mocy na podstawie przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w podziale zadań i kompetencji administracji terenowej. Zgodnie z art. 47 ust. 2 tej ustawy, akty prawa miejscowego wydane na podstawie przepisów zmienianych niniejszą ustawą z zakresu zadań i kompetencji podlegających przekazaniu, zachowują moc do czasu wydania nowych aktów prawa miejscowego przez organy przejmujące zadania i kompetencje (...)

Ostatecznie przedmiotowe stanowisko zostało potwierdzone i przesądzone uchwałą Sądu Najwyższego z 22 listopada 2016 r. podjęta w składzie 7 sędziów, sygn. akt III CZP 62/16, zgodnie z którą Rozporządzenie nr (...) Wojewody (...) z 7 sierpnia 2007 r. obowiązywało do dnia wejścia w życie uchwały nr (...) Sejmiku Województwa (...) z 20 czerwca 2011 r. Sąd Najwyższy podkreślił, że nawet już samo występowanie rozbieżności zapatrywań co do obowiązywania Rozporządzenia nr (...) Wojewody (...) w okresie po dniu 15 listopada 2008 r., przemawia przeciwko tezie, iż rozporządzenie to utraciło moc obowiązującą wskutek desuetudo. W orzecznictwie Sądu Najwyższego i sądów powszechnych ukształtował się jednolity i konsekwentny pogląd o obowiązywaniu tego rozporządzenia, było ono stosowane przez sądy powszechne i Sąd Najwyższy (wyrok Sądu Najwyższego z 25 maja 2012 r., sygn. akt I CSK 509/11, uchwała Sądu Najwyższego z 25 czerwca 2015 r., sygn. akt III CZP 34/15, wyroki Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 30 listopada 2010 r., sygn. akt VI ACa 1156/10).

W konsekwencji należy uznać, iż rozporządzenie nr (...) Wojewody (...) z dnia 7 sierpnia 2007 roku obowiązywało do czasu wejścia w życie uchwały Sejmiku Województwa (...) nr (...) z dnia 20 czerwca 2011 roku w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W., która w stosunku do nieruchomości powódki nie zwiększyła (nie wprowadziła nowych) ograniczeń, w związku z czym powództwo odnośnie odszkodowania za umniejszenie wartości nieruchomości musiało ulec oddaleniu z uwagi na upływ terminu ustawowego, w którym powódka mogła wystąpić z roszczeniem o zapłatę tegoż odszkodowania na skutek utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W. zgodnie z treścią art. 129 ust. 4 ustawy prawo ochrony środowiska.

W ocenie Sądu w stosunku do powódki upłynął bowiem określony w art. 129 ust. 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 prawo ochrony środowiska dwuletni termin zawity od dnia wejścia w życie regulacji powodującej ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości, w czasie którego powódka mogła wystąpić z w/w roszczeniem. Wskazać bowiem wypada, iż oznaczony w art. 129 ust. 4 p.o.ś. (wersja obowiązująca w dacie wystąpienia z roszczeniem do dnia 14 marca 2019 r.), stanowiącym przepis szczególny, podlegający ścisłej wykładni, termin dwuletni jest terminem zawitym do zgłoszenia roszczeń, niebędący terminem przedawnienia. Wynikające z niego uprawnienie jest limitowane w czasie, tj. ograniczone terminem prekluzyjnym prawa materialnego, po upływie którego uprawnienie wygasa. Termin ten biegnie od chwili powstania roszczenia - to znaczy od dnia wprowadzenia ograniczeń korzystania z nieruchomości w drodze ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania. Od tego momentu bowiem roszczenie jest wymagalne i może być dochodzone.

Sąd Najwyższy jednoznacznie wskazał, że termin określony w art. 129 ust. 4 p.o.ś. jest terminem zawitym. Jest to termin wyznaczony dla zgłoszenia roszczeń wskazanych w art. 129 ust. 1-3 p.o.ś. obowiązaniem do ich realizacji, którego dochowanie warunkuje zachowanie tych roszczeń (por. wyroki Sądu Najwyższego z 10 października 2008 r., sygn. akt II CSK 216/08; z 21 sierpnia 2013 r., sygn. akt II CSK 578/12, OSNC 2014, nr 4, poz. 47; z 4 grudnia 2013 r., sygn. akt II CSK 161/13, OSNC-ZD 2015, nr B, poz. 16).

Jednocześnie brak jest podstaw do uznania podniesienia powyższego zarzutu za nadużycie prawa podmiotowego. Zgodnie z treścią art. 5 k.c. nie można czynić ze swego prawa użytku, który byłby sprzeczny ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub z zasadami współzycia społecznego. Takie działanie lub zaniechanie uprawnionego nie jest uważane za wykonywanie prawa i nie korzysta z ochrony. Podkreśla się, że przedawnienie jest instytucją stabilizującą stosunki prawne i przy ocenie przedawnienia wskazany jest rygoryzm. Istotą przedawnienia jest, aby dłużnik nie pozostawał

w niepewności, co do swojej sytuacji prawnej. Dłużnik bowiem nie powinien bezterminowo pozostawać w stanie pozwalającym na przypisanie mu ewentualnej odpowiedzialności za zdarzenia, jakie wystąpiły w przeszłości. W orzecznictwie jednolicie przyjmuje się dopuszczalność stosowania art. 5 k.c. jako obrony przeciwko zarzutowi przedawnienia, jednocześnie podkreślając, że takie działanie jest z zasady wyjątkowe i pozostaje uzależnione od wykazania okoliczności mających taki charakter. Konstrukcja ta ma z założenia charakter nadzwyczajny i może być stosowana jedynie w szczególnie uzasadnionych wypadkach,

w których skutki zarzutu przedawnienia mogłyby zostać uznane za sprzeczne z zasadami współzycia społecznego lub społeczno - gospodarczym (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 02 kwietnia 2003 roku, sygn. akt I CKN 204/01).

Z kolei w wyroku z 24 maja 2013 roku (sygn. akt I ACa 157/13, niepubl.) Sąd Apelacyjny w Warszawie wskazał, że zarzut przedawnienia stanowi prawo podmiotowe dłużnika, dlatego jedynie w wyjątkowych sytuacjach może nie zostać uwzględniony przez sąd i potraktowany jako nadużycie prawa na podstawie art. 5 k.c. Do nadużycia prawa podmiotowego dochodzi, gdy w konkretnych okolicznościach podniesienie przez pozwanego zarzutu pozostaje w sprzeczności z zasadami współzycia społecznego i jednocześnie ocena tych okoliczności wskazuje, że opóźnienie w dochodzeniu przedawnionego roszczenia jest spowodowane szczególnymi przesłankami uzasadniającymi to opóźnienie i nie jest ono nadmierne (wyrok Sądu Najwyższego z 14 grudnia 2011 r., sygn. akt I CSK 238/11, niepubl.).

Dodać należy, że wystąpienie z roszczeniem stosownie do art. 129 ust. 4 p.o.ś. ma charakter czynności jednorazowej w odniesieniu do danego roszczenia - dokonanie tej czynności w terminie wskazanym w tym przepisie oznacza jego dochowanie i kończy jego bieg. Skutkiem tego jest zachowanie roszczenia przez uprawnionego, choćby na drodze sądowej dochodził on roszczenia w większym rozmiarze niż objęty wystąpieniem (por. wyrok Sądu Najwyższego z 21 sierpnia 2013 r., II CSK 578/12, OSNC 2014, nr 4, poz. 47).

Należy zaznaczyć, że w trakcie trwania procesu uległa zmianie treść art. 129 ust. 4 p.o.ś., który od 14 marca 2019 r. przewiduje 3-letni termin na dochodzenie roszczeń. Jednocześnie, art. 2 ustawy o zmianie ustawy - Prawo ochrony środowiska z dnia 22 lutego 2019 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 452) a contrario wskazuje, iż 3-letniego terminu nie stosuje się do roszczeń powstałych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy w stosunku do których upłynął termin przewidziany w art. 129 ust 4 p.o.ś. w brzmieniu dotychczasowym.

Wprowadzenie przedmiotowej zmiany na dzień przed datą, w której w/w regulacja art. 129 ust. 4 p.o.ś. miała utracić moc, na skutek stwierdzenia jej niezgodności z art. 64 ust. 1

w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 7 marca 2018 r. sygn. akt K 2/17, Dz.U. z 2018 r. poz. 534), wyeliminowało możliwość powoływania się na niezwiązanie w/w terminem.

W tym miejscu wskazać należy, iż według jednego ze stanowisk ukształtowanych odnośnie skutków orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego w których odroczone datę utraty mocy, możliwe jest orzekanie na podstawie niekonstytucyjnego przepisu, albowiem do daty formalnej utraty mocy przez przepis, która następuje w momencie wskazanym przez Trybunał, nie ulega zmianie stan prawny. Przyjmuje się przy tym, iż w wypadku odroczenia przez Trybunał utraty mocy obowiązującej niekonstytucyjnego przepisu i jednoczesnego niestosowania tego przepisu już od daty wyroku Trybunału, traciłaby sens regulacja pozwalająca na odroczenie utraty mocy przepisu. Taki pogląd przyjęto m.in. w uchwale Sądu Najwyższego z 16 października 2014 roku, sygn. akt III CZP 67/14 (publ. OSNC z 2015 r. nr 7-8 poz. 82), w wyroku Sądu Najwyższego z 20 kwietnia 2006 roku, sygn. akt IV CSK 28/06 (publ. OSNC z 2007 r. nr 2 poz. 31), w uchwale Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2004 roku, sygn. akt III CZP 112/03, (publ. OSNC z 2005 r. nr 4 poz. 61), czy w uchwale Sądu Najwyższego z 3 lipca 2003 roku, sygn. akt III CZP 45/03 (publ. OSNC z 2004

r. nr 9 poz. 136) oraz w postanowieniu Sądu Najwyższego z 6 czerwca 2018 roku, sygn. akt III CZP 2/18 (publ. w MP z 2018 r. nr 13 poz. 677).

Orzekający Sąd podziela stanowisko, w myśl którego sąd powszechny winien stosować normę uznaną za niekonstytucyjną w wypadku odroczenia przez Trybunał utraty mocy obowiązującej przez tę normę. Stosownie bowiem do art. 190 ust. 3 Konstytucji, orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, jednak Trybunał Konstytucyjny może określić inny termin utraty mocy obowiązującej aktu normatywnego. Termin ten nie może przekroczyć osiemnastu miesięcy, gdy chodzi o ustawę, a gdy chodzi o inny akt normatywny - dwunastu miesięcy. Przyjęcie zatem odmiennego poglądu - iż utrata mocy obowiązującej przepisu prowadzi do jego niestosowania wobec uznania jego niekonstytucyjności od chwili wejścia przepisu do porządku prawnego (lub wejścia w życie Konstytucji) prowadziłoby do zbędności regulacji zawartej w art. 190 ust. 3 Konstytucji.

Powyższe potwierdził również sam Trybunał w uzasadnieniu wyroku z 7 marca 2018 r., w którym wskazał, że „na podstawie art. 190 ust. 3 Konstytucji Trybunał Konstytucyjny uznał za konieczne odroczyć termin utraty mocy obowiązującej art. 129 ust. 4 p.o.ś. na 12 miesięcy, licząc od dnia ogłoszenia wyroku w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej. Wynikało to stąd, że niemożliwe było orzeczenie utraty mocy obowiązującej zakwestionowanego przepisu z chwilą ogłoszenia wyroku w Dzienniku Ustaw, ponieważ wiązałyby się to z nakładami finansowymi nieprzewidzianymi w ustawie budżetowej.

Ustawodawca powinien dokonać niezbędnych zmian prawa w okresie między ogłoszeniem niniejszego wyroku a utratą mocy obowiązującej uznanego za niekonstytucyjny przepisu. Rozwiązania przyjęte w przyszłości przez ustawodawcę mogą przybierać różną postać, w szczególności może ona polegać na wydłużeniu terminu zawitego. Nie jest jednak rolą Trybunału wskazywanie ustawodawcy konkretnych rozwiązań normatywnych.

Należy podkreślić, że formuła działania wyroku na przyszłość, ściśle związana z rozstrzygnięciem o odroczeniu terminu wejścia w życie orzeczenia, wyłącza możliwość powołania się w takiej sytuacji na art. 190 ust. 4 Konstytucji. Trybunał podtrzymuje tym samym stanowisko zajmowane w dotychczasowym orzecznictwie, że w razie odroczenia utraty mocy obowiązującej przepisu, na podstawie którego zostało wydane prawomocne orzeczenie sądowe lub ostateczna decyzja administracyjna, dopuszczalność wznowienia postępowania (art. 190 ust. 4 Konstytucji) wystąpi dopiero po upływie terminu odroczenia, jeżeli ustawodawca wcześniej nie zmieni lub nie uchyli danego przepisu.

Ponadto wskazał, iż to „W gestii ustawodawcy pozostaje rozstrzygnięcie, w drodze odpowiedniej reguły intertemporalnej, czy nowe rozwiązanie, które zostanie przyjęte, będzie miało zastosowanie także do stanów faktycznych zaistniałych przed wejściem w życie niniejszego wyroku TK i ewentualnie w jakim zakresie czasowym.”

Jak już wskazano powyżej, ustawą z 22 lutego 2019 r. o zmianie ustawy prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2019 r., poz. 452) ustawodawca zmienił treść art. 129 ust. 4 p.o.ś. wydłużając termin zawity do 3 lat, ale jednocześnie w art. 2 wprowadził zasadę, iż „Do roszczeń, o których mowa w art. 129 ust. 1-3 ustawy zmienianej w art. 1, powstałych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, w stosunku do których nie upłynął termin, o którym mowa w art. 129 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, stosuje się art. 129 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.” Ustawodawca zatem wyeliminował niekonstytucyjny przepis przed datą utraty przez niego mocy określonej w wyroku Trybunału, jednocześnie przyjmując, iż dotychczasowa regulacja wiąże do roszczeń powstałych przed dniem wejścia w życie ustawy zmienianej.

Konstatując wskazać wypada, iż przedmiotowa regulacja nie wywiera jakiegokolwiek wpływu na termin w jakim powódka mogła wystąpić z roszczeniami dochodzonymi w niniejszej sprawie.

W świetle poczynionych powyżej rozważań ogólnych bezspornym jest, iż po pierwsze Rozporządzenie nr (...) z 7 sierpnia 2007 r. obowiązywało do dnia wejścia w życie Uchwały Sejmiku Województwa (...) nr (...) z 20 czerwca 2011

r., a po drugie, że termin na wystąpienie z roszczeniami opartymi na treści art. 129 ust. 2 w zw. z art. 136 ust. 3 p.o.ś. wywodzonymi z utworzenia OOU Rozporządzeniem nr (...), mający charakter prekluzyjny, wynosił dwa lata od dnia wejścia w życie w/w aktu, przez co upływał 25 sierpnia 2007 r.

Nieruchomość powódów została objęta ograniczeniami wynikającymi z Rozporządzenia Wojewody (...) nr (...) z dnia 7 sierpnia 2007 roku w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W.. Nieruchomość powódki znalazła się wówczas w obszarze ograniczonego użytkowania w strefie (...). Na skutek zmiany przepisów prawa oraz konieczności rozszerzenia terenu objętego obszarem ograniczonego użytkowania Sejmik Województwa (...) w dniu 20 czerwca 2011 r. podjął uchwałę nr (...) w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W.. Ograniczenia stanowiące podstawę roszczeń powódki w związku ze spadkiem wartości stanowiącej przedmiot sprawy nieruchomości, jeśli zatem już powstały, to miało to miejsce w chwili wejścia w życie rozporządzenia Wojewody (...) nr (...), tj. w dniu 24 sierpnia 2007 r., nie zaś z chwilą wejścia w życie uchwały nr (...) Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 roku.

W związku zatem z faktem, że nieruchomość powódki była w całości położona w obszarze ograniczonego użytkowania utworzonym Rozporządzeniem Wojewody (...) nr (...) z dnia 7 sierpnia 2007 roku, termin do zgłaszania ewentualnych roszczeń, o których mowa w art. 129 ust 1 - 3 ustawy prawo ochrony środowiska upłynął dla powódki w dniu 25 sierpnia 2009 r., tj. z upływem 2 lat od daty wejścia w życie powyższego rozporządzenia.

W tym miejscu wskazać również należy, iż w wyroku z 12 kwietnia 2013 roku (sygn. akt IV CSK 608/12, niepubl.) oraz w uchwale z 9 lutego 2017 r. (sygn. akt III CZP 114/15 Biuletyn SN rok 2017, Nr 2), który to pogląd tutejszy Sąd w całości podziela, w związku z tym, że art. 129 ust. 2 ustawy prawo ochrony środowiska przyznaje odszkodowanie za szkodę spowodowaną wejściem w życie aktu prawnego wprowadzającego ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości w dotychczasowy sposób lub w sposób zgodny z dotychczasowym przeznaczeniem, szkoda podlegająca naprawieniu na podstawie tego przepisu nie powstaje, gdy kolejny akt prawa miejscowego utrzymuje dotychczasowe ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości (tak też Sąd Apelacyjny w Warszawie w uzasadnieniu wyroku z 21 listopada 2013 roku, sygn. akt VI ACa 682/13).

W przywołanej uchwale Sąd Najwyższy wskazał, właściciel nieruchomości, który w okresie dwóch lat od dnia wejścia w życie uchwały nr (...) Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W. wystąpił z roszczeniem przewidzianym w art. 129 ust. 2 p.o.ś. może domagać się naprawienia szkody spowodowanej ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości wynikającym wyłącznie z tej uchwały.

Na gruncie przedmiotowej sprawy należało zatem rozstrzygnąć, czy uchwała nr (...) Sejmiku Województwa (...) wprowadziła nowe ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości powódki w stosunku do Rozporządzenia nr (...) oraz czy upłynął dwuletni termin określony w art. 129 ust 4 p.o.ś. na dochodzenie odszkodowania za szkodę poniesioną w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z tej nieruchomości od dnia wejścia w życie regulacji powodującej to ograniczenie.

Przedmiotowe porównanie w sposób tabelaryczny przedstawił pozwany w odpowiedzi na pozew (k. 89-90).

Na mocy § 4 powyższego rozporządzenia Wojewody (...) nr (...) z 2007 roku w obszarze ograniczonego użytkowania wprowadzone zostały ograniczenia dotyczące szpitali, domów opieki oraz zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży, a w strefie (...) dodatkowo zabudowy mieszkaniowej. Ograniczenia te polegały na zakazie przeznaczania nowych terenów pod powyższe rodzaje działalności, zmiany sposobu użytkowania budynków na powyższą działalność oraz budowy nowych budynków na cele w/w działalności. Ponadto na mocy § 5 wymienionego wyżej rozporządzenia wprowadzone zostały w obszarze ograniczonego użytkowania wymagania

techniczne dotyczące nowoprojektowanych oraz istniejących budynków dotyczące zapewnienia właściwego klimatu akustycznego zgodnie z polskimi normami dotyczącymi ochrony przed hałasem pomieszczeń w budynkach.

Na podstawie natomiast § 5 Uchwały w strefie (...) wprowadzono jedynie zakaz przeznaczania terenów, lokalizacji budynków i zmiany funkcji budynków na szpitale, domy opieki społecznej, oraz z przeznaczeniem na stały lub czasowy pobyt dzieci i młodzieży.

W myśl zaś § 6 Uchwały w istniejących budynkach należy zastosować zabezpieczenia zapewniające klimat akustyczny w pomieszczeniach, zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane i przepisami wykonawczymi do tej ustawy.

Analizując i oceniając całokształt okoliczności niniejszej sprawy wskazać należy, że porównanie ograniczeń w stosunku do nieruchomości powódki obowiązujących w obszarze ograniczonego użytkowania utworzonego na podstawie Rozporządzenia nr (...) Wojewody (...) z dnia 7 sierpnia 2007 roku oraz w obszarze ograniczonego użytkowania na podstawie Uchwały nr (...) Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 roku wskazuje, że wejście w życie powyższej uchwały nie spowodowało żadnych nowych ograniczeń w korzystaniu z nieruchomości powódki, mogących skutkować zasadnością powstania nowych, dalszych roszczeń odszkodowawczych po jej stronie.

Konkludując wskazać należy, iż przedmiotowa uchwała nie wprowadziła w stosunku do nieruchomości powódki większych ograniczeń i uciążliwości niż te wynikające z Rozporządzenia nr (...). Wskazania wymaga, że już na podstawie Rozporządzenia nr (...), nieruchomość powódki znalazła się w obszarze ograniczonego użytkowania w strefie (...), w której zakazano przeznaczania gruntów m.in. na cele mieszkaniowe. Na mocy Uchwały nr (...), nieruchomość ta nadal znajdowała się w obszarze ograniczonego użytkowania w strefie (...), w której zniesiono zakaz przeznaczania gruntów na zabudowę mieszkaniową. Ograniczenia dotyczące konieczności dostosowania budynków znajdujących się w obszarze ograniczonego użytkowania są tożsame w obszarze ograniczonego użytkowania utworzonym Uchwałą z 2011 r., jak te, które istniały w obszarze ograniczonego użytkowania z 2007 r. Uchwała nr (...) nie wprowadziła zatem dodatkowych ograniczeń wobec nieruchomości powódki.

Porównanie ograniczeń, znajdujących zastosowanie w stosunku do nieruchomości powódki, obowiązujących w obszarze ograniczonego użytkowania utworzonego na podstawie Rozporządzenia nr (...) Wojewody (...) z dnia 7 sierpnia 2007 r. oraz w obszarze ograniczonego użytkowania na podstawie Uchwały nr (...) Sejmiku Województwa (...) prowadzi do wniosku, że wejście w życie powyższej uchwały nie spowodowało żadnych nowych ograniczeń w korzystaniu z nieruchomości powódki, mogących skutkować zasadnością roszczeń odszkodowawczych po jej stronie. Tym samym nie ma również podstaw do uznania, iż spowodowała dalsze obniżenie wartości nieruchomości powódki z uwagi na zwiększenie ograniczeń (takich nie było).

Należy podkreślić, że zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z 1 grudnia 2010 r. (sygn. akt I CSK 86/10, niepubl.) nie każda zmiana ograniczenia sposobu korzystania ze środowiska rozpoczyna bieg nowego terminu do wystąpienia z roszczeniami uregulowanymi w art. 129 ust. 1 - 3 p.o.ś., lecz jedynie taka nowelizacja lub zmiana, która dotyczy danej nieruchomości. Powyższa zasada dotyczy w tym samym stopniu zmiany polegającej na nowelizacji danego aktu prawnego wprowadzającego obszar ograniczonego użytkowania, jak i wejścia w życie nowego aktu prawnego zastępującego jeden obszar ograniczonego użytkowania innym. Przyjęcie, iż każda zmiana obszaru ograniczonego użytkowania, czy to materialna, czy też formalna (np. zmiana organu, zmiana formy aktu prawnego) rozpoczyna bieg od nowa, niweczyłoby niewątpliwie cel ustawodawcy przyświecający mu przy wprowadzeniu art. 129 ust 4 p.o.ś. Zdaniem Sądu należy zatem przyjąć, iż bieg terminu do występowania z roszczeniami na podstawie art. 129 p.o.ś. rozpoczyna się od nowa wyłącznie dla osób, dla których zmiana obszaru powoduje skutki negatywne i tylko w zakresie tych skutków. Z powyższego wynika zatem, iż szkoda może powstać wyłącznie wówczas, gdy akt prawa miejscowego wprowadza nowe, zwiększa lub przedłuża dotychczasowe ograniczenia oraz, że szkoda nie powstaje, gdy kolejny akt prawny utrzymuje zakres ograniczeń na dotychczasowym poziomie, tzn. na poziomie poprzednio obowiązującego aktu prawnego lub zmniejsza te ograniczenia, jak miało to miejsce w rozpoznawanej sprawie.

W ocenie Sądu z uwagi na to, że Uchwała nr (...) nie wprowadziła w stosunku do nieruchomości powódki istotnych nowych ograniczeń, w związku z tym określony w art. 129 ust. 4 p.o.ś. dwuletni termin zawity na zgłoszenie roszczeń związanych z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości przez powódkę liczyć należało od dnia wejścia w życie Rozporządzenia nr (...) Wojewody (...) z dnia 7 sierpnia 2007 r., czyli od dnia 24 sierpnia 2007 r.

Powódka wystąpiła ze swym roszczeniem do pozwanego pismem z 21 sierpnia 2009 r. Roszczenie obejmowało koszty rewitalizacji akustycznej budynku mieszkalnego polegającej na wymianie okien w kwocie 13 100 zł oraz rekompensatę za uciążliwości spowodowane startami i lądowaniami samolotów w kwocie 5 000 zł. Niewątpliwie zatem powódka skutecznie przerwała bieg terminu zawitego w zakresie wskazanych roszczeń.

Jednak pozew w niniejszej sprawie powódka dochodziła również roszczenia z tytułu odszkodowania za utratę wartości nieruchomości. W ocenie Sądu, termin zawity do wniesienia tego roszczenia upłynął 24 sierpnia 2009 r., tymczasem pozew w sprawie został wniesiony w lipcu 2013 r. Sąd podziela pogląd, iż w/w termin jest zachowany również wówczas, gdy uprawniony skieruje wezwanie do zapłaty zgłaszając swoje roszczenie. Za takie pismo przerywające bieg terminu prekluzyjnego w odniesieniu do roszczenia o zapłatę kosztów zapewnienia klimatu akustycznego, jak również żądania odszkodowania za zmniejszenie wartości nieruchomości powódka uznawała pismo z 21 sierpnia 2009 r. Jak już wskazano w ocenie dowodów, zdaniem Sądu przedmiotowe pismo nie wywarło jednakże w/w skutku w odniesieniu do roszczenia o odszkodowanie za utratę wartości nieruchomości powódki.

Wyprowadzając powyższą konkluzję Sąd dokonał literalnej analizy pisma, ale również miał na uwadze okoliczności i świadomość powódki, jaką miała odnośnie przysługujących jej roszczeń związanych z wprowadzeniem OOU. Przed odwołaniem się do powyższego należy jednak podkreślić, że wbrew stanowisku powódki, roszczenie odszkodowawcze z tytułu utraty wartości nieruchomości, jest roszczeniem odrębnym i, aby było skuteczne, powinno zostać wyraźnie sformułowane w piśmie powódki z 21 sierpnia 2009 r. skierowanym do pozwanego. Sama redakcja art. 129 ust. 2 p.o.ś. oraz art. 136 ust. 3 p.o.ś. wskazuje na to, że roszczenie odszkodowawcze z tytułu zmniejszenia wartości nieruchomości jest roszczeniem samodzielnym, odrębnym od roszczenia za szkodę poniesioną w związku z koniecznością rewitalizacji akustycznej. Powyższe potwierdza również art. 2 ustawy zmieniającej z 22 lutego 2019 r., w którym odwołując się do art. 129 § 1 -3 p.o.ś. użyto już pojęcia „roszczenia”. Dodać także wypada, iż roszczenie powinno być skonkretyzowane zarówno co do rodzaju, jak i wysokości, albowiem tylko w takich granicach termin zawity może ulec przerwaniu. Tym samym na etapie formułowania roszczenia wymagane jest konkretne i rzetelne określenie wysokości szkody w celu uniknięcia skutków w postaci jego wygaśnięcia. W ocenie Sądu, jeżeli skutek przerwania terminu zawitego ma wywołać wezwanie a nie pozew, powinno ono również spełniać w/w wymagania. Ze względu na skutek, który strona chce osiągnąć porównać je bowiem należy do zawezwanie do próby ugodowej, które przerywa bieg terminu przedawnienia na podstawie art. 123 § 1 pkt 1 k.c., ale jedynie co do wiarygodności w zawezwaniu tym precyzyjnie określonej zarówno co do przedmiotu, jak i jej wysokości. Nie przerywa zaś co do innych roszczeń, które mogą wynikać z tego samego stosunku prawnego (tak M. Bielecki, Roszczenia właściciela nieruchomości związane z hałasem emitowanym przez lotnisko , Nieruchomości C.H. Beck nr 7 z 2003 r., wyrok Sądu Najwyższego z 10 października 2008 r., sygn. akt II CSK 216/08, niepubl.).

Oceniając treść pisma z 21 sierpnia 2009 r., Sąd miał również na uwadze całokształt okoliczności niniejszej sprawy, w szczególności wyjaśnienia powódki, w których wskazała, że zgłaszając roszczenie pozwanemu, była poinformowana o tym, jakie roszczenia jej przysługują, a zatem sformułowała żądanie w sposób w pełni świadomy. Fakt, iż powódka wiedziała z jakimi roszczeniami może wystąpić przeciwko pozwanemu, a przede wszystkim jak je sformułować potwierdza również odpowiedź pozwanego z 25 czerwca 2004 r. (k. 182), w której wyraźnie zostały one opisane, a które stanowiło reakcję na roszczenia powódki zgłoszone w 2003 r. Również sama powódka przyznała, że były spotkania informacyjne na w/w temat, były spotkania z prawnikami, oraz ulotki zawierające w/w informacje. Podkreślić także wypada, iż jak wskazała powódka i jej mąż przesłuchany w charakterze świadka, że celem pisma z 21 sierpnia 2009 r. było uzyskanie zwrotu kosztów zakupu i montażu okien – zapewnienia klimatu akustycznego. Świadek wskazał również, że po odpowiedzi udzielonej przez pozwanego na pismo z 21 sierpnia 2009 r., zastanawiał się z powódką, czy nie wystąpić o te 5 000 zł, tj. rekompensatę, zgodnie z odpowiedzią pozwanego, tj. na podstawie przepisów kodeksu

cywilnego. Powyższe oznacza zatem, iż powódka miała pełną świadomość, iż wskazana w piśmie rekompensata nie stanowi odszkodowania za zmniejszenie wartości nieruchomości, co zostało również w taki sposób zrozumiane i zakomunikowane powódce przez pozwanego.

Sąd zgadza się z utrwalonym w judykaturze poglądem, że skutkiem wystąpienia przez uprawnionego z roszczeniem przed upływem terminu zawitego jest zachowanie uprawnienia, choćby na drodze sądowej dochodził on roszczenia w większym rozmiarze niż objęty wystąpieniem, jednak w ocenie Sądu dotyczy to tylko roszczenia objętego zgłoszeniem. Innymi słowy, zdaniem Sądu, niedopuszczalna jest sytuacja, w której uprawniony zgłasza w terminie roszczenie o zwrot kosztów rewitalizacji akustycznej, a dopiero na etapie sądowym rozszerza powództwo o odszkodowanie z tytułu utraty wartości nieruchomości.

W orzecznictwie sądów powszechnych i Sądu Najwyższego również podkreśla się, że roszczenie odszkodowawcze z tytułu zmniejszenia wartości nieruchomości jest roszczeniem samodzielnym, niezależnym od roszczenia odszkodowawczego z tytułu konieczności przeprowadzenia rewitalizacji akustycznej budynku. W wyroku z dnia 21 sierpnia 2013 r., sygn. akt II CSK 578/12 Sąd Najwyższy stwierdził, że niedopuszczalny jest wniosek, według którego pomiędzy odszkodowaniem z tytułu zmniejszenia wartości nieruchomości a odszkodowaniem rekompensującym konieczne wydatki na stworzenie w budynku właściwego klimatu akustycznego zachodzi zależność uniemożliwiająca odrębne orzekanie o każdym z tych roszczeń (niepubl.). Natomiast w wyroku z dnia 21 marca 2017 r., sygn. akt I CSK 440/15 Sąd Najwyższy wśród roszczeń mających źródło w art. 129 ust. 2 p.o.ś. wyodrębnił roszczenie z tytułu obniżenia wartości nieruchomości wynikającego z faktu, że właściciel będzie musiał znosić dopuszczalne na obszarze ograniczonego użytkowania immisje, oraz roszczenie z tytułu wydatków na zabezpieczenie pomieszczeń budynku w celu zapewnienia w nich właściwego klimatu akustycznego (niepubl.).

Jak zostało wyżej zaakcentowane, zgodnie z art. 2 ustawy o zmianie ustawy - Prawo ochrony środowiska z dnia 22 lutego 2019 r. dla roszczenia powódki, jako roszczenia dla którego upłynął termin przewidziany w art. 129 ust 4 p.o.ś. przed wejściem nowelizacji tego przepisu, stosuje się termin 2-letni na zgłoszenie roszczenia. Wskazać także należy, że przepis art. 129 ust. 4 p.o.ś. jest przepisem szczególnym, podlegającym ścisłej wykładni. Konstytuuje on uprawnienie limitowane w czasie, tj. ograniczone terminem prekluzyjnym prawa materialnego, po upływie którego uprawnienie wygasa. Wystąpienie z roszczeniem w przewidzianym ustawą w terminie zawitym, jest podstawą odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego.

W konsekwencji należało uznać, że powództwo o zapłatę odszkodowania za zmniejszenie wartości należącej do powódki nieruchomości na skutek utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W., zgodnie z treścią art. 129 ust. 4 ustawy prawo ochrony środowiska podlegało oddaleniu. Termin zawity na wystąpienie z roszczeniem upłynął dla powódki 24 sierpnia 2009 r. Jak już wskazano powyżej pismo, na które powołała się powódka nie przerwało biegu w/w terminu w zakresie roszczenia o utratę wartości nieruchomości, jaką należy wiązać ze znoszeniem hałasu przekraczającego normy, usankcjonowanego wprowadzeniem OOU – Rozporządzeniem nr (...) z 7 sierpnia 2007 r. i wprowadzonych w/w aktem ograniczeń. W tym miejscu jeszcze raz należy podkreślić, iż pomimo nadal pozostawania nieruchomości powódki w OOU – obecnie w strefie (...) - z uwagi na brak nowych – dalej idących ograniczeń, które miałyby dotyczyć nieruchomości powódki, nie sposób uznać aby przedmiotowy termin do dochodzenia w/w roszczenia otworzył się dla powódki na nowo z dniem wejścia w życie Uchwały Sejmiku Województwa (...) nr (...) z 20 czerwca 2011 r.

W kontekście powyższego zwrócić również należy uwagę na wyroku Sądu Najwyższego z dnia 27 czerwca 2012 roku (sygn. akt IV CSK 28/12), zgodnie z którym odpowiedzialność odszkodowawczą, o której mowa w art. 129 ustawy prawo ochrony środowiska, przewidziano nie za samo ograniczenie i nie za każde ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości. Odszkodowanie nie rekompensuje zmiany dotychczasowej sytuacji właściciela nieruchomości, a tym bardziej utrzymywania już istniejących ograniczeń w przypadku zmiany aktu prawnego. Odszkodowanie służy bowiem za konkretną szkodę, która powstała w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości, a nie za samo ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości. Konieczną przesłanką odpowiedzialności odszkodowawczej jest więc szkoda, której źródłem jest rozporządzenie lub akt prawa miejscowego powodujący ograniczenie sposobu

korzystania z nieruchomości. Szkoda ma być normalnym następstwem wejścia w życie rozporządzenia lub aktu prawa miejscowego wprowadzającego ograniczenia w sposobie korzystania z nieruchomości. Szkoda taka może powstać, gdy akt prawa miejscowego wprowadza nowe lub zwiększa dotychczasowe ograniczenia co do sposobu korzystania z nieruchomości lub też przedłuża na kolejny okres ograniczenia, które zostały wprowadzone na określony czas. Szkoda nie powstaje, gdy kolejny akt prawny utrzymuje zakres ograniczeń na dotychczasowym poziomie (jak poprzednio obowiązujący). Powyższe oznacza, że szkoda może powstać wyłącznie wówczas, gdy akt prawa miejscowego wprowadza nowe, zwiększa lub przedłuża dotychczasowe ograniczenia oraz, że szkoda nie powstaje, gdy kolejny akt prawny utrzymuje zakres ograniczeń na dotychczasowym poziomie, tzn. na poziomie poprzednio obowiązującego aktu prawnego lub zmniejsza te ograniczenia, jak miało to miejsce w rozpoznawanej sprawie.

W wyroku z dnia 25 lutego 2009 r. (sygn. akt CSK 565/08) Sąd Najwyższy wskazał, że wykładnia art. 129 ustawy prawo ochrony środowiska daje podstawę do przyjęcia, że znajdzie on zastosowanie do szkody obejmującej obniżenie wartości nieruchomości, jeśli dojdzie do ważnego i rzeczywistego uszczuplenia zakresu i sposobu dotychczasowego korzystania z nieruchomości lub zmuszenia właściciela do zmiany dotychczasowego jej przeznaczenia. Z przywołanego orzeczenia jednoznacznie zatem wynika, iż art. 129 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. prawo ochrony środowiska może stanowić podstawę dla roszczeń odszkodowawczych w przypadku ograniczenia dotychczasowego zakresu i sposobu korzystania z nieruchomości. Mając na uwadze, iż w dniu wejścia w życie uchwały Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 roku na nieruchomości powódki obowiązywały już ograniczenia wynikające z rozporządzenia Wojewody (...) nr (...) z dnia 07 sierpnia 2007 roku i to ograniczenia dalej idące niż obecnie, roszczenie odszkodowawcze z tytułu utraty wartości nieruchomości, formułowane na podstawie w/w Uchwały, z tego tytułu nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 129 ust. 2 w związku z art. 135 ustawy prawo ochrony środowiska podstawą roszczeń odszkodowawczych z tytułu utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania mogą być wyłącznie szkody pozostające w związku

z wprowadzonymi ograniczeniami sposobu korzystania z nieruchomości. Użyte przez ustawodawcę w art. 129 ust. 1 ustawy prawo ochrony środowiska określenia „dotychczasowy sposób” i „dotychczasowe przeznaczenie” prowadzą do wniosku, iż dla ustalenia istnienia potencjalnej szkody istotny jest stan rzeczy istniejący w dacie wejścia w życie aktu prawa miejscowego wprowadzającego ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości. A zatem przy ocenie czy doszło do spadku wartości nieruchomości bierze się pod uwagę stan nieruchomości z dnia wprowadzenia obszaru ograniczonego użytkowania. Odszkodowanie służy bowiem za konkretną szkodę, która powstała w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości, a nie za samo ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości. Konieczną przesłanką odpowiedzialności odszkodowawczej jest więc szkoda, której źródłem jest rozporządzenie lub akt prawa miejscowego powodujący ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości. Szkoda ma być normalnym następstwem wejścia w życie rozporządzenia lub aktu prawa miejscowego wprowadzającego ograniczenia w sposobie korzystania z nieruchomości. Co więcej, zmiana dotycząca obszaru ograniczonego użytkowania była korzystna dla powódki, albowiem z analizy ograniczeń obowiązujących w obszarze ograniczonego użytkowania z 2007 roku w obszarze ograniczonego użytkowania z 2011 roku wynika, że pewne ograniczenia, które istniały

w obszarze ograniczonego użytkowania z 2007 roku w uchwale z 20 czerwca 2011 roku nie obowiązują już w strefie (...).

W ocenie Sądu uwzględnieniu podlegało natomiast roszczenie o zwrot wydatków koniecznych dla zapewnienia właściwego klimatu akustycznego w budynku należącym do powódki.

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż pomimo, że Uchwała nr (...) z 20 czerwca 2011 r. utrzymała obowiązki w postaci zastosowania zabezpieczeń zapewniających właściwy klimat akustyczny, tak jak w Rozporządzeniu nr (...) z 7 sierpnia 2007 r., powódka poprzez wezwanie pozwanego pismem z 21 sierpnia 2009 r. przerwała odnośnie w/w roszczenia bieg terminu zawitego określonego w art. 129 ust. 4 p.o.ś.

Podstawę przedmiotowego roszczenia stanowiącego zwrot kosztów jakie musi ponieść powódka na dostosowanie swojego budynku do wymagań technicznych dotyczących budynków położonych w strefie ograniczonego użytkowania stanowią art. 136 ust. 3 i art. 129 ust. 2 p.o.ś.

Zgodnie z przywołaną regulacją w razie określenia na obszarze ograniczonego użytkowania wymagań technicznych dotyczących budynków szkoda, o której mowa w art. 129 ust. 2, są także koszty poniesione w celu wypełnienia tych wymagań przez istniejące budynki, nawet w przypadku braku obowiązku podjęcia działań w tym zakresie.

Odwołując się do stanowiska ukształtowanego w orzecznictwie, wskazać należy, iż warunkiem zasądzenia odszkodowania na podstawie przywołanych wyżej przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska nie jest wydatkowanie przez poszkodowanych jakichkolwiek kwot w celu przeprowadzenia rewitalizacji akustycznej. Pod pojęciem szkody, o której mowa w art. 129 ust. 2 p.o.ś. należy rozumieć nie tylko koszty prac związanych z rewitalizacją akustyczną budynku, które zostały już poniesione, ale także tych, które dopiero mają zostać wykonane. Obowiązek naprawienia szkody poprzez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej powstaje bowiem z chwilą wyrządzenia szkody i nie jest uzależniony od tego, czy poszkodowany dokonał naprawy rzeczy i czy w ogóle zamierza ją naprawić” (tak m.in. Sąd Apelacyjny w Poznaniu w wyroku z 7 lutego 2013 roku, sygn. akt I ACa 1156/12, wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 28 grudnia 2018 r., sygn. akt I ACa 419/18, niepubl., wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z 17 stycznia 2019 r., sygn. akt I ACa 292/18, wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z 27 listopada 2018 r., sygn. akt I ACa 295/18, niepubl.).

Ponadto oceniając przedmiotowe roszczenie jeszcze raz należy przytoczyć przesłanki jego uwzględnienia, do których należy: wejście w życie uchwały wydanej przez właściwy organ samorządu terytorialnego, ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości, szkoda poniesiona przez właściciela nieruchomości (użytkownika wieczystego lub osobę, której przysługuje prawo rzeczowe – art. 129 ust. 3) i związek przyczynowy między wprowadzonym ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości a szkoda.

Odnosząc się do roszczenia o koszty rewitalizacji akustycznej, podkreślić również wypada, że wymagania dotyczące stanu technicznego budynków i ich usytuowania określa rozporządzenie Ministra Infrastruktury z 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. Nr 75, poz. 690 ze zm.). Rozporządzenie to ustanawia wymóg zapewnienia w budynkach poziomów hałasu przenikających z zewnątrz nieprzekraczających wartości dopuszczalnych określonych obowiązującymi normami oraz zachowania wymogów normowych dotyczących izolacyjności przegród w budynkach (§ 323 i następne). Kryteria poprawności klimatu akustycznego wewnątrz pomieszczeń określa norma PN-87/B-02151/02 „Akustyka budowlana. Ochrona przed hałasem pomieszczeń w budynkach. Dopuszczalne wartości poziomu dźwięku w pomieszczeniach”. Wymagania zaś dotyczące izolacyjności akustycznej przegród zewnętrznych w budynkach określa norma PN-B-02151-3:1999 „Izolacyjność akustyczna przegród w budynkach i izolacyjność akustyczna elementów budowlanych. Wymagania”.

Wskazać należy, iż w sytuacji kiedy w granicach obszaru ograniczonego użytkowania dochodzi do przekroczeń standardów środowiska w zakresie norm hałasu, uprawniony nie tylko może, ale wręcz musi wystąpić z roszczeniem do zarządcy lotniska o koszty na wygłuszenie (chyba że ma zamiar je ponieść z własnych środków). Zgodnie bowiem z art. 61 ustawy Prawo budowlane właściciel obiektu budowlanego jest obowiązany „utrzymywać i użytkować obiekt zgodnie z zasadami, o których mowa w art. 5 ust. 2”. Z kolei przedmiotowy art. 5 ust. 2 Prawa budowlanego stanowi, że „obiekt budowlany należy użytkować w sposób zgodny z jego przeznaczeniem i wymaganiami ochrony środowiska oraz utrzymywać

w należyтым stanie technicznym i estetycznym, nie dopuszczając do nadmiernego pogorszenia jego właściwości użytkowych i sprawności technicznej, w szczególności w zakresie związanym z wymaganiami, o których mowa w ust. 1 pkt 1–7”, tj. zapewniając ochronę przed hałasem (zob. art. 5 ust. 1 pkt 1e prawa budowlanego). Podkreślić należy, że obowiązek spełnienia ww. wymogów technicznych jest obowiązkiem prawnym, którego brak spełniania zagrożony jest sankcją karną.

Mając na uwadze powyższe obowiązki, spoczywające na powódce, dla oceny czy są one spełnione w budynku powódki, jak również jakie koszty są niezbędne do ich zapewnienia Sąd, oparł się na wiadomościach specjalnych, zawartych w opiniach biegłego z zakresu akustyki i budownictwa sporządzonych na potrzeby niniejszego postępowania.

W oparciu o badania faktycznej izolacyjności akustycznej budynku powódki przeprowadzone przez biegłego M. T., Sąd ustalił, że nie są spełnione normy akustyczne w budynku powódki a w celu zapewnienia właściwego klimatu akustycznego należy dokonać wymiany wszystkich otworów okiennych oraz zamontować nawietrzniki hydroskopowe. Powyższe związane jest z przekraczaniem przez pozwanego miarodajnego poziomu dźwięku o wartości większej niż 50 dB i mniejszej niż 55 dB w porze nocy (strefa (...)) – aktualnie granicę zewnętrzną wyznacza izolacja miarodajnego poziomu dźwięku dla pory nocy, wyrażonego wskaźnikiem hałasu $L_{AeqN} = 50$ dB, a wewnętrzną granicą strefy (...) – czyli poziomu dźwięku określony na 55 dB). Biegły do wyliczenia miarodajnego poziomu dźwięku przyjął 560 operacji lotniczych w porze dnia i 40 operacji lotniczych w porze nocy i wyznaczył miarodajny poziom dźwięku A na podstawie wyników pomiarów na 65,4 dB w porze dnia i 63,1 dB w porze nocy. Powyższe skutkuje przyjęciem izolacyjności akustycznej przegród zewnętrznych wynoszącym dla salonu na parterze oraz dla sypialni na parterze budynku powódki na poziomie 38 dB. Przedmiotowa izolacyjność akustyczna badanych fasad nie spełnia wymagań określonych w Polskiej Normie PN-B-02151-3:1999, przez co nie jest zapewniony odpowiedni klimat akustyczny. W celu jej osiągnięcia biegły z zakresu akustyki, potwierdził wnioski biegłego z zakresu budownictwa, iż dla zapewnienia właściwego klimatu akustycznego konieczne jest zwiększenie izolacyjności przegród i wymiana stolarki okiennej na stolarkę o podwyższonej izolacyjności zgodnie z wymaganiami określonymi w przypadku okna na poziomie 35 dB, a odnośnie części pełnej na poziomie 45 dB (k. 847-848). Zamontowane dotychczas okna, wymienione w latach 2007-2008 posiadają izolacyjność na poziomie 25 dB, która jednak o ile przy nieprzekraczaniu normy 50 dB w porze nocnej była wystarczająca, o tyle już przy ustalonym przez biegłego akustyka aktualnym poziomie hałasu, nie zapewnia uzyskania odpowiedniego zabezpieczenia akustycznego.

Jak wskazał biegły J. S. (1) koszt wymiany otworów okiennych w całym budynku, łącznie z antresolą wynosi 22 608,19 zł.

Pozwany zgłaszał szereg zarzutów dotyczących roszczenia powódki o zwrot kosztów rewitalizacji należącego do niej budynku. W odpowiedzi na pozew podnosił, że wejście w życie uchwały Sejmiku Województwa (...) nr (...) nie skutkowało wprowadzeniem nowych ograniczeń korzystania z nieruchomości powódki, a w kolejnych pismach procesowych wskazywał, że nawet wejście w życie poprzedzającego uchwałę Rozporządzenia Wojewody (...) nr (...) nie wiązało się z wprowadzeniem nowych dla powódki uciążliwości przy korzystaniu z jej nieruchomości, ponieważ hałas produkowany przez ruch lotniczy towarzyszył tej lokalizacji od początku istnienia lotniska. W związku z tym, zdaniem pozwanego, nie istniał związek przyczynowy pomiędzy wejściem w życie Rozporządzenia nr (...) a ograniczeniem w korzystaniu z nieruchomości powódki w postaci konieczności znoszenia hałasu, a tym samym przeprowadzenia rewitalizacji akustycznej budynku.

W ocenie Sądu, okoliczność, że lotnisko funkcjonuje od wielu lat i emitowało hałas także wcześniej, nie pozbawia powódki roszczenia odszkodowawczego. Nie ulega wątpliwości, że drogę do dochodzenia roszczeń odszkodowawczych na podstawie art. 129 ust. 2 p.o.ś. otworzyło powódce objęcie jej nieruchomości obszarem ograniczonego użytkowania ustanowionym Rozporządzeniem nr (...). Ten akt prawa miejscowego wiąże się z rozwojem lotniska i z brakiem możliwości dochowania standardów środowiska, co wprost oddziałuje na sytuację powódki jako właścicielki nieruchomości. Z tego też względu nie jest słuszne stanowisko pozwanego, który kwestionuje związek przyczynowy między wprowadzeniem obszaru ograniczonego użytkowania a szkodą powódki. Skoro Rozporządzenie z 2007 r. prawnie usankcjonowało niekorzystną sytuację powódki, otwierając jednocześnie pozwanemu drogę do legalnego, godzącego w jej prawa rozwoju lotniska, to związek między wprowadzeniem obszaru ograniczonego użytkowania a szkodą powódki, wyrażającą się w konieczności poniesienia nakładów celem zapewnienia właściwej ochrony akustycznej budynku, jest oczywisty.

Bez znaczenia dla prawidłowości powyższego rozumowania pozostaje okoliczność, że hałas lotniskowy nie pojawił się w następstwie ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania. Właściciel nieruchomości może doznać szkody,

o której stanowi art. 129 ust. 2 p.o.ś., jeżeli akt prawa miejscowego wprowadza nowe lub zwiększa dotychczasowe ograniczenia co do sposobu korzystania z nieruchomości lub przedłuża na kolejny okres ograniczenia wprowadzone wcześniej na czas oznaczony (vide: wyroki Sądu Najwyższego z 27 czerwca 2012 r., sygn. akt IV CSK 28/12, niepubl. oraz z 21 sierpnia 2013 r., sygn. akt II CSK 578/12, OSNC z 2014 r. nr 4 poz. 47).

Natomiast Rozporządzenie nr (...) wprowadziło obowiązek zapewnienia w istniejących budynkach zabezpieczeń stwarzających właściwy klimat akustyczny w pomieszczeniach poprzez zwiększenie izolacyjności ścian zewnętrznych, dachów i stropodachów – zgodnie z Polskimi Normami dotyczącymi ochrony przed hałasem pomieszczeń w budynkach (§ 5 pkt 2).

Pozwany zarzucał również powódce, że wbrew obowiązkowi nałożonemu w myśl wskazanego wyżej przepisu, nie podjęła działań mających na celu zapewnienie odpowiedniego klimatu akustycznego. Postępowanie dowodowe w sprawie wykazało, że powódka podjęła próbę zapewnienia w budynku właściwego klimatu akustycznego poprzez wymianę okien. Biegły z zakresu budownictwa J. S. (1) potwierdził, że działania powódki polegające na zakupie i montażu nowych okien w latach 2007 i 2008, należy zakwalifikować jako wypełnienie obowiązku wynikającego z Rozporządzenia nr (...). Z tych względów Sąd nie uznał zarzutów pozwanego w tej kwestii za zasadne.

Wysokość odszkodowania odpowiadała kwocie wskazanej przez biegłego z zakresu budownictwa i wynikała z kalkulacji kosztów wymiany wszystkich okien w domu powódki z uwzględnieniem aktualnych cen. Jak już wskazano, w ocenie Sądu opinia sporządzona przez biegłego J. S. (1) jako rzetelna, a przy tym uwzględniająca wyniki opinii biegłego z zakresu akustyki, zgodnie z którą zasadna jest wymiana zamontowanych okien, na posiadające odpowiednią izolacyjność dostosowaną do poziomu dźwięku, stanowiła podstawę do określenia wysokości odszkodowania z tytułu kosztów koniecznych do zapewnienia właściwego klimatu akustycznego zgodnie z powołanymi normami.

Powódka, wskazując podstawy swego roszczenia powoływała się również na art. 435 § 1 k.c., zgodnie z którym prowadzący na własny rachunek przedsiębiorstwo lub zakład wprawiany w ruch za pomocą sił przyrody (pary, gazu, elektryczności, paliw płynnych itp.) ponosi odpowiedzialność za szkodę na osobie lub mieniu, wyrządzoną komukolwiek przez ruch przedsiębiorstwa lub zakładu, chyba że szkoda nastąpiła wskutek siły wyższej albo wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą nie ponosi odpowiedzialności.

Dokonując oceny w tym zakresie w pierwszym rzędzie należy zgodzić się z poglądem, iż lotniczy port cywilny stanowi przedsiębiorstwo w rozumieniu art. 435 k.c. (tak Sąd Najwyższy w uzasadnieniu do wyroku z dnia 25 maja 2012 r., sygn. akt I CSK 509/11). Z tego też względu nie można wykluczyć co do zasady na tej podstawie prawnej odpowiedzialności odszkodowawczej deliktowej podmiotu tej kategorii co strona pozwana.

Należało tu jednak zauważyć, że przepis art. 129 p.o.ś. w zakresie roszczeń w nim uregulowanych ma charakter szczególny w stosunku do ogólnego przepisu art. 435 k.c. (lex specialis derogat legi generali). Zgodnie bowiem z art. 322 p.o.ś. do odpowiedzialności za szkody spowodowane oddziaływaniem na środowisko stosuje się przepisy k.c., jeżeli ustawa ta nie stanowi inaczej. Zatem art. 129 p.o.ś. samodzielnie normuje określone w tym przepisie roszczenia. Sąd podziela również stanowisko, że nie jest wyłączona odpowiedzialność przedsiębiorstwa lotniczego za szkody związane z działalnością lotniska w oparciu o art. 435 k.c. niemniej jednak obejmuje ono szkody związane z działalnością lotniska w zakresie,

w jakim ochrony mienia nie wyłączyło ustanowienie obszaru ograniczonego użytkowania. Chodzi zatem o roszczenia odszkodowawcze za szkody związane z oddziaływaniem przedsiębiorstwa lotniczego ponad zakres ograniczeń ustanowionych wprost w aktach prawa miejscowego i wynikających z przyjętych w aktach prawa miejscowego parametrów oddziaływania na środowisko, a także o roszczenia obejmujące inne uciążliwości związane z działalnością lotniczą, wywołujące szkody, a które nie są efektem postanowień zawartych w aktach prawa miejscowego, wprowadzających obszar ograniczonego użytkowania (wyrok Sądu Najwyższego z 21 marca 2017 r., sygn. akt I CSK 440/15, niepubl., wyrok Sądu apelacyjnego w Warszawie z 22 maja 2019 r., sygn. akt V ACa 123/18, niepubl.).

W związku z powyższym zastosowanie art. 435 k.c. w niniejszej sprawie było niemożliwe, ponieważ podstawą prawną roszczeń objętych pozwem w niniejszej sprawie jest ustawa prawo ochrony środowiska. Ustawa ta wprowadza szczególne warunki dochodzenia roszczeń związanych z utworzeniem OOU, m.in. przewiduje termin zawity na wystąpienie z roszczeniami przez uprawnionego. Niedopuszczalnym byłoby w sytuacji upływu terminu przewidzianego w art. 129 ust. 4 p.o.ś. uwzględnienie roszczenia odszkodowawczego z tytułu zmniejszenia wartości nieruchomości na podstawie art. 435 § 1 k.c., gdyż niweczyłoby to ratio legis przepisów prawa ochrony środowiska.

Niezależnie od powyższego jak już wskazano art. 435 k.c. mógłby stanowić podstawę roszczeń przeciwko przedsiębiorcy prowadzącemu port lotniczy, gdyby dochodzone odszkodowanie nie miało związku z utworzeniem OOU. Skoro skutek wejścia w życie aktu prawa miejscowego, wprowadzającego OOU, dochodzi do zwężenia granic prawa własności, to od chwili wejścia w życie tego aktu właściciel musi znosić dopuszczalne na tym obszarze podwyższone normatywnie immisje hałasu bez możliwości ich zaniechania.

Gdyby jednak powyższe immisje wykraczały poza obszar działań zalegalizowanych wprowadzeniem OOU i były dokonywane wbrew zasadom wynikającym z aktu prawa miejscowego, (przekraczałyby podwyższone standardy, a zatem nie wynikałyby z wprowadzenia OOU), to wtedy spowodowana takimi działaniami szkoda mogłaby być rekompensowana w oparciu o art. 435 k.c.

Ingerencja w prawo własności może bowiem stanowić podstawę odpowiedzialności deliktowej za pogorszenie rzeczy (wyroki Sądu Najwyższego z 15 września 2011 r., sygn. akt II CSK 681/10, niepubl. i z 11 grudnia 2009 r., sygn. akt V CSK 175/09, niepubl., postanowienie Sądu Najwyższego z 22 października 2002 r., sygn. akt III CZP 64/02, niepubl.)

Szkoda w postaci zmniejszenia wartości nieruchomości występuje, tylko wtedy, gdy tego rodzaju obniżka ma charakter trwały i nieodwracalny. Natomiast nie można dokonać oceny trwałości pogorszenia, gdy właścicielowi przysługuje roszczenie prewencyjne i może ono doprowadzić do stanu zgodnego z prawem. Dopóki takie roszczenie przysługuje, dopóty nie można żądać pieniężnego naprawienia szkody w postaci obniżenia wartości nieruchomości. Roszczenie prewencyjne nie musi polegać na nałożeniu na właściciela nieruchomości, z której pochodzą negatywne oddziaływania (właściciela lotniska), obowiązku całkowitego zaprzestania działań stanowiących źródło immisji, ale także na nałożeniu na niego takich obowiązków, które doprowadzą do powrotu zakłóceń w granice dozwolonego negatywnego oddziaływania (wyrok Sądu Najwyższego z 14 maja 2002 r., V CKN 1021/00, niepubl.), czyli w granice dopuszczone (zalegalizowane) wprowadzeniem OOU (wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 2 marca 2017 r., sygn. akt I ACa 1210/14, niepubl.)

W świetle poczynionych rozważań oraz przeprowadzonego postępowania dowodowego nie można było przyjąć, iż powódka powołując się na okoliczności dotyczące znoszenia hałasu wywołanego startami i lądowaniami samolotów, które legły u podstaw wprowadzenia OOU Rozporządzeniem nr (...), mogła na tej samej podstawie kreować roszczenia wywodząc je z art. 435 k.c. Ponadto nawet gdyby przyjąć, że roszczenie o obniżenie wartości nieruchomości powódka wywodzi z przekroczenia norm określonych w Uchwale nr (...), to i tak uznać należało, że nie domagała się przeprowadzenia dowodów mających na celu wykazanie, iż przedmiotowe przekroczenie ma charakter trwały, nieusuwalny, a tym samym, że nie przysługiwałoby jej roszczenie o zaniechanie w/w naruszeń (art. 323 p.o.ś.). Ponadto dla dochodzenia roszczenia opartego na treści art. 435 k.c. w związku z natężeniem ruchu na obszarze objętym strefą (...) a następnie strefą (...), co ewentualnie miało skutkować stałym przekraczaniem poziomu hałasu ponad dopuszczony pod rządami Rozporządzenia nr (...) a następnie po wejściu w życie Uchwały nr (...), na posesji powódki, wymagałoby odpowiedniej inicjatywy dowodowej w postaci przeprowadzenia dokładnych pomiarów na nieruchomości powódki w okresie podanym w sformułowanej w pozwie podstawie faktycznej powództwa, czyli w zasadzie niezwłocznie po wejściu w życie Uchwały nr (...). Przedmiotowe dowody mające nie tylko wykazać wzrost odczuwanego poziomu hałasu ponad normy przyjęte w Uchwale nr (...) w w/w okresie, nie tylko nie zostały zawnioskowane ale również z uwagi na czas wytoczenia pozwu, nie były już możliwe do przeprowadzenia. Sąd podziela również stanowisko wyrażone w wyroku Sądu Apelacyjnego w

Warszawie z 2 marca 2017 r. sygn. akt I ACa 1481/14, iż powyższego nie sposób wykazać za pomocą ogólnie dostępnej dokumentacji, w tym wykorzystywanej na etapie uchwalania wskazanych aktów prawa miejscowego.

Kolejną kwestią wymagającą wyjaśnienia jest kwestia odsetek od zasądzonego roszczenia.

Dłużnik opóźnia się w spełnieniu świadczenia, kiedy nie spełnia go w terminie. Art. 455 k.c. wskazuje, że jeżeli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony, ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania. W zakresie ustalania początkowej daty biegu odsetek ustawowych regulują jest, że dłużnik (odpowiedzialny za wyrównanie szkody) pozostaje w opóźnieniu z zapłatą świadczenia bezterminowego, jakim jest odszkodowanie za wyrządzoną szkodę, na zasadach ogólnych, tj. od wezwania go przez poszkodowanego do spełnienia tego świadczenia (art. 455 k.c.). Od tego momentu wierzyciel ma zatem prawo żądać odsetek ustawowych za opóźnienie na podstawie art. 481 k.c. Dotyczy to także odszkodowań dochodzonych w oparciu o przepisy art. 129 ust. 2 oraz art. 136 ust. 3 p.o.ś. (tak też Sąd Najwyższy w postanowieniu z 14 lipca 2016 r., sygn. akt III CSK 170/16, niepubl.)

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy, należało wskazać, że pismem z 21 sierpnia 2009 r., które w tej dacie wpłynęło do pozwanego, powódka domagała się zapłaty na jej rzecz 13 100 zł. Odsetki od tej kwoty były zatem należne od 21 sierpnia 2009 r. Pozwany podniósł jednak w tym zakresie zarzut przedawnienia, który w ocenie Sądu był słuszny. Wskazać należy, iż samo roszczenie z art. 129 ust. 2 p.o.ś. przedawnia się z upływem 10 lat. Powyższe jednak nie odnosi się do roszczenia odsetkowego, które ma charakter okresowy. Termin przedawnienia w/w roszczenia wynosi zatem trzy lata i jest terminem odrębnym od terminu przedawnienia roszczenia głównego (tak też Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z 21 grudnia 2012 r., sygn. akt VI ACa 996/12, niepubl., Sąd Najwyższy w wyroku z 14 marca 2017 r., sygn. akt II CSK 428/16, niepubl.).

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy wskazać wypada, iż powódka wytoczyła powództwo w sprawie 19 lipca 2013 r. (data nadania w placówce pocztowej - k. 70), wobec czego uwzględniając 3-letni termin przedawnienia odsetek należało uznać, że dopiero odsetki należne od dnia 19 lipca 2010 r. nie uległy przedawnieniu i podlegały zasądzeniu w zakresie kwoty 13 100 zł.

Następnie powódka zwróciła się do pozwanego o zapłatę kwoty 20 000 zł pismem z 2 maja 2013 r., wyznaczając pozwanemu termin do uiszczenia świadczenia do 1 czerwca 2013 r. W związku z tym odsetki od dalszej żądanej kwoty 6 900 zł były należne od 2 czerwca 2013 r.

Wreszcie po rozszerzeniu powództwa pismem z 6 czerwca 2019 r. (k. 983), którego odpis został doręczony pozwanemu 1 lipca 2019 r. (k. 991), odsetki od dalszej kwoty 2 608,19 zł należało zasądzić od dnia następnego, tj. od dnia 2 lipca 2019 r.

Przyjmując w/w daty, dla określenia żądania odsetkowego, Sąd miał również na uwadze fakt, że kwota wysokości 13 100 zł, nie była kwotą hipotetyczną, lecz wynikała z faktur przedstawionych pozwanemu wraz z pismem z 21 sierpnia 2009 r., które potwierdzały koszty jakie powódka poniosła z tytułu zakupu i wymiany okien. Podkreślić przy tym wypada, iż zasadność poczynienia w/w wydatku w celu zapewnienia klimatu akustycznego w całości potwierdził biegły J. S. (1).

Mając powyższe na uwadze, na podstawie powołanych regulacji prawnych, Sąd orzekł jak w punkcie pierwszym i drugim wyroku, uwzględniając powództwo w zakresie zwrotu kosztów rewitalizacji akustycznej budynku powódki, oraz nie znajdując jednak podstaw, z uwagi na prekluzję roszczenia oraz niewykazanie przesłanek art. 435 k.c., do uwzględnienia roszczenia o obniżenie wartości nieruchomości.

O kosztach procesu, co do zasady Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c., tj. zgodnie

z zasadą stosunkowego rozdzielenia kosztów, niemniej jednak odnośnie wydatków, które musiałaby ponieść powódka poza już pokrytymi przez nią, Sąd uznał, że zachodzi podstawa do zastosowania instytucji z art. 102 k.p.c.

Z uwagi na wysokość roszczenia, które zostało uwzględnione powódka przegrała proces w 73% i w takim zakresie powinna zostać obciążona kosztami postępowania. Jak już wskazano powyżej wysokość kosztów, które musiałaby uiścić powódka na rzecz Skarbu Państwa odpowiadałaby kwocie ponad 5 500 zł. Zobowiązanie powódki do ich wyłożenia, przy uwzględnieniu okoliczności, iż dotychczas powódka wydatkowała już z tego tytułu kwotę 6 000 zł a łącznie z opłatą od pozwu kwotę 10 000 zł, oraz wysokość zasądzonego roszczenia, niweczyłoby de facto ekonomiczny skutek roszczenia z tytułu pokrycia kosztów rewitalizacji akustycznej budynku.

Zwrócić również uwagę na rodzaj dochodzonego przez powódkę roszczeń, a zasadniczo ich podstawę prawną, która ze względu na wątpliwości/rozbieżności orzecznicze co do czasu związania Rozporządzeniem nr (...) z 7 sierpnia 2007 r., uzasadniała w ocenie Sądu przekonanie powódki, iż swoje żądania może wywodzić z uwagi na ustanowienie (...) Ograniczonego (...) Sejmiku Województwa (...) z 20 czerwca 2011 r., którego wejście w życie miało otworzyć na nowo termin do zgłoszenia roszczeń.

Wyklarowanie ostatecznie dopiero w toku niniejszego postępowania kwestii czasowego obowiązywania Rozporządzenia nr (...) z 2007 r., jak również sytuacja majątkowa powódki, która korzystała z częściowego zwolnienia od kosztów sądowych, w ocenie Sąd uzasadniało odstąpienie od obciążenia powódki pozostałymi, wydatkami poniesionymi tymczasowo przez Skarb Państwa.

Wskazać należy, iż zastosowanie instytucji z art. 102 k.p.c. opiera się na zasadzie słuszności, co oznacza, że chodzi o takie sytuacje, które wskazują, że ponoszenie kosztów pozostawałoby w sprzeczności z powszechnym odczuciem sprawiedliwości oraz zasadami współżycia społecznego. W orzecznictwie Sądu Najwyższego do kręgu okoliczności, które mogą uzasadniać odstąpienie od zasady obciążenia strony kosztami, zalicza się: - charakter żądania poddanego rozstrzygnięciu sądu, wygórowane żądania o zadośćuczynienie, którego określenie zależy od oceny sądu, a powodowie są subiektywnie przekonani o jego zasadności, (postanowienie Sądu Najwyższego z 9 października 1967 r., sygn. akt I CR 81/67, OSNCP 1968, Nr 4, poz. 72), - wyjątkowo ciężką sytuacją strony przegrywającej (wyrok Sądu Najwyższego z 17 listopada 1972 r., sygn. akt I PR 423/72, OSNCP 1973, Nr 7–8, poz. 138), - oddalenie roszczeń powoda na podstawie art. 5 k.c.

W świetle powyższego, Sąd na podstawie art. 113 ust. 4 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 785 j.t.) w zw. z art. 102 k.p.c. odstąpił od obciążania powódki wydatkami, nieponiesionymi przez strony, w zakresie w jakim przypadłyby na nią stosownie do stopnia, w którym przegrała postępowanie, o czym orzekł w pkt 5 sentencji wyroku.

Sąd zgodnie z treścią art. 100 k.p.c. obciążył pozwanego kosztami w zakresie w jakim przegrał proces, tj. w 27 % o czym orzekł w pkt 3 sentencji wyroku.

Powódka poniosła następujące koszty: opłatę sądową od pozwu w kwocie 4 000 zł, dwie opłaty skarbowe od pełnomocnictwa w kwocie 34 zł, dwie zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego w kwocie po 3 000 zł, wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 3 600 zł (ustalone w oparciu o § 6 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu Dz. U. z 2013 r. poz. 480 j.t.). Łącznie powódka poniosła koszty w wysokości 13 634 zł.

Pozwany poniósł następujące koszty: zaliczkę na poczet wynagrodzenia biegłego w kwocie 291,51 zł (500 zł zaliczka uiszczona 23 października 2018 r., z której wydatkowano kwotę 97,17 zł - k. 893 i kwotę 194,34 zł k. 999-1000), opłatę skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł, oraz wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 3 600 zł (ustalone w oparciu o § 6 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej

udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu Dz. U. z 2013 r. poz. 480 j.t.). Łącznie pozwany poniósł koszty w wysokości 3 908,51 zł.

Łącznie strony poniosły koszty w wysokości 17 542,51 zł, w których 27% udział pozwanego wyniósł 4 736,50 zł. Skoro zaś sam poniósł koszty w wysokości 3 908,51 zł, to powinien zwrócić powódce kwotę 827,99 zł (4 736,50 zł - 3 908,51 zł).

Odnosnie wydatków poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa, które łącznie opiewały na 7 844,56 zł (7 711,06 zł – wydatki z tytułu wynagrodzenia biegłych, 133,50 zł

z tytułu opłaty od rozszerzonego powództwa) Sąd zgodnie z art. 113 § 1 u.k.s.c. w zw. z art. 100 k.p.c. nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego

w Warszawie kwotę 2 118,03 zł odpowiadającej 27%, tj. udziałowi w jakim pozwany przegrał postępowanie.

Mając na uwadze fakt, iż pozwany uiścił zaliczkę w kwocie 500 zł, która została wykorzystana wyłącznie w kwocie 291,51 zł (k. 893 i k. 999-1000) Sąd zgodnie z art. 84 ust. 2 u.k.s.c. w zw. z art. 80 u.k.s.c. nakazał zwrócić pozwanemu kwotę 208,49 zł z tytułu niewykorzystanej zaliczki.

Mając na uwadze powyższe Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.